

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

H. Danhof

H. Hoeksema

G. M. Ophoff

B. J. Danhof

G. Van Beek

Reformed Semi-Monthly

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION,
GRAND RAPIDS, MICH.

Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich.

Subscription communications should be addressed to J. H. Vander Vennen, 1061 Dunham St., S.E., Grand Rapids, Mich. Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 1213 Sherman St., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. III, No. 2

OCTOBER 15, 1926

Subscription Price, \$2.50

MEDITATION

"OUR FATHER"

Our Father which art in heaven.
—Matt. 6:9.

Father!

Abba, loving Father!

Triune God, ever living and ever blessed; Three in One, Father, Son and Holy Ghost, glorious above all and infinitely exalted, eternally adorable divine Being, Who art, Who wast, Who art to come; Father of heaven and earth, Source of all life and being; Father of our Lord Jesus Christ and thru Him Father of us, Thy children thru grace....

Our Father!

We humbly bend the knee and reverently bow our heads, dust-children though we be, small, insignificant, less than a drop of the bucket and a dust of the balance; empty and poor and helpless; to seek Thy face and draw near into Thy heavenly presence. Pray, lift our souls from the dust and let our longing glances pierce the clouds and darkness that envelop Thy feet here as we bend the knee at Thy footstool, that we may gaze upon Thy blessed face....

Abba, Father!

We feel deeply that it cannot be because of anything Thou mayest find within us of ourselves that the blessed privilege is ours to call Thee our Father. For we have sinned. Lost and forfeited all have we. Even now, as our hearts seek Thy face, we approach Thee with tear-stained faces and contrite, broken hearts, sorrowfully confessing that our sins rise up against us, that our guilt witnesses against us, that in ourselves we can only expect Thy just wrath and everlasting displeasure; that we are children of condemnation. For we forsook Thee, O Father, and chose to be children of darkness rather than of light. Children of the Devil we became. Thee we hated with all our soul and heart and mind and daily we provoked Thee to Thy face. And if Thou shouldst mark

transgression and count our iniquities against us, Lord who of us would be able to stand before Thee, still less to draw into Thy Holy Presence? And as we still approach Thee, Father, it is our first and deepest need to confess before Thee the guilt of our sins and to receive within our hearts from Thee the blessed assurance, that Thou rememberest not our transgressions, that Thou forgive and blot out our sin in Thy boundless grace...

Father, our Father!

We would draw into Thy Presence and taste Thy blessed communion....

For, though we confess humbly that we are unworthy in ourselves to be called after Thy Name; though we feel within our hearts that we are but children of wrath, even as all men by nature; yet, we plead that we are Thy children. For we are assured of Thy marvelous love. We know that even before the heavens were stretched forth or ever the earth existed and the mountains were born, Thou knewest Thy people, Thine own, Thy chosen ones, in fathomless love. We have learnt that Thou didst ordain them, that they might be conformed according to the image of Thine Only Begotten and that they should be called Thy children. We believe that Thou didst adopt them to be Thy children from everlasting and that Thou didst realize their adoption in that deep and terrible, yet wondrously loving way of the accursed death of Thy Son, in Whose precious blood Thou didst drown their guilt and wash away their sinful stains; and thru Whose resurrection Thou didst receive them, liberating them from the power and sin and death and granting them life everlasting....

Abba, Father!

We would call on Thee, for we believe that by Thine own grace we may count ourselves among Thy chosen children. For Thou didst send the Spirit of Thy Son into our hearts, by nature so dark with sin, so abominable with death, so haughty with rebellion, so bitter with hatred; and thru that Spirit Thou didst spread abroad Thy love within our hearts. That Spirit longs within us for Thy blessed friendship and makes our flesh cry out for Thee, the living God....

He witnesses with our spirit that we are children of Thine!

He makes us bend the knee and bow the head and lisp
in blessed spiritual ecstasy:
Abba, Father!

Father!
Our Father!
Taught by Thyself, impelled by Thy Spirit, we come
to Thee....

Nay, we do not come alone, but in the company of all
the happy throng and brotherhood of Thy beloved chil-
dren. For we do love the brethren. And we know that
we could not draw into Thy communion if we should
foster dark hatred in our bosom against any of Thy be-
loved. But the same Spirit that kindles and keeps aflame
the fire of Thy love in the depth of our soul, also unites
us with bonds of love to all that love Thee....

Thus, our Father, we come to Thee!

We come to seek Thy face, to taste of Thy sweet
communion, for our soul thirsts for Thee, Who dwellest
in the Holy Place, in everlasting light, and in Whose
presence darkness cannot be; for weak and sinful though
we still be, prone to wander because of the weakness of
the flesh, often stumbling and sliding, yet we have con-
fidence to profess in Thy presence, that we find within us
a heartfelt desire to walk in the light and a keen delight
to keep Thy precepts....

By Thy grace we hate the darkness and we love the
light....

To draw near into Thy presence we come.

We come, our Father, from the dust crying unto Thee,
sighing from our earthy and mortal bodies, from within
the folds of our pilgrim's tent, from the heat of life's
battle and from the midst of trouble and suffering and
affliction; poor and weak and helpless; ignorant of the
way and prone to wander; surrounded by those that hate
Thee and afraid of the enemy's rage. We come to present
our petitions before Thee, trusting with the confidence
of filial love in which there is no fear, that Thou wilt hear
and accept, that Thou wilt never fail nor forsake Thy
children, that Thou pitiest them knowing their frame and
remembering that they are dust, that Thou forgivest the
multitude of their sins a thousand times over, and that
Thou wilt provide for them all things necessary for body
and soul, for earth and heaven, for the battle and for the
victory, for life and death....

We come, Thy children come to Thee....

Father!

Our Father!

Father!
Mighty and exalted Father!
Father, Who art in heaven!

Thou dwellest, we confess, in the highest, beyond the
amazing deep of the firmament's azure, above the count-
less host of sparkling twinklers that speak of Thy won-
drous wisdom and power in the still night. Far away in
the dazzling height, far above all that is earthy and every
earthy name....

F. Thou art heavenly!

Nay, we are not oblivious of Thy all-pervading Pres-
ence around us. We know and believe that Thou art
omnipresent and Thy Divine Being filleth all things.
Nowhere could we recede to hide from Thee. Before us
and behind us, above us and beneath us Thou art. By
Thy empowering Immanence the sun pursues its course
in the heavens and gladdens the bright day; and the moon
adorns the night with her flood of silvery light. By Thy
quickening indwelling Thou givest life to man and beast,
to tree and flower and Thou renewest the face of the
earth in the joyous Spring-season. By Thee every crea-
ture breathes and moves and sings. For in Thee we live
and move and have our being....

We profess, that the heavens, yea, the heaven of
heavens cannot contain Thee!

And we are also comforted by the assurance, that
Thou art very near when we cry unto Thee. We know
that Thine eye looks on us in love, that Thine ear is
attentively inclined unto our prayer, that Thy mighty arm
is ever near and ready to help and to sustain. And within
our hearts we feel the sweet communion of Thy love....

We cry not unto Thee as the heathen cry unto their
gods, that have eyes that see not and ears that hear not
and arms without saving power. But near Thy living
Presence we feel, close to Thy heart we press and draw-
ing near into Thy bosom we whisper Thy name in our
prayer:

Abba, loving Father!

Yet, O Father, we know that Thou art God and we
would not bedim Thy heavenly glory by conceiving of
Thy infinite majesty in a manner earthly and finite....

We are dust-children, earthy of the earth, with an
earthy eye and earthy vision, and earthy ear and earthy
perception, with an earthy tongue and earthy speech, an
earthy mind and earthy conception. And, besides, we are
by nature dark and sinful. Prone we are to think earthy
of Thee, of Thy face and glory, of Thy majesty and
power. For here on earth we see but earthy images of
Thy heavenly face, into a glass darkly we gaze. But
Thou art heavenly and highly exalted and dwellest in the
Highest. Though very near, yet Thou art also far away;
though not far from anyone of us, yet Thou hast Thy
throne in the heavens, where the holy angels always see
Thy face and Thou displayest Thy glory in heavenly
beauty....

Our Father, we call upon Thy Name!

Abba, Father we lisp and feel very near Thee....

But we hasten to add: who art in heaven, realizing
that Thou art highly exalted, glorious above all that is
called creature.

Eternal and Infinite!

Omniscient and Almighty!

The Uncaused Cause of all: adorable forever!

Father, in heaven!

Our Father!
Who art in heaven!

Thus we approach Thee....

Amazingly far yet consolingly near!

Feeling the sweetness of Thy love and the blessedness of Thy communion yet awed in filial reverence at the unspeakable glory of Thy presence and the adorable majesty of Thy Being....

Our heart is filled with longing love for Thee and Thy friendship and we would pray that Thou lift us from the dust into Thy heavenly courts, that we may gaze upon Thy face. In childlike confidence we approach Thee, believing and trusting that Thou wilt incline Thine ear to our prayers and grant us our petitions to fulfill our every need, Thy Name to glorify, Thy will to accomplish, Thy Kingdom to realize; in weakness to strengthen and sustain; in fear to encourage, in sorrow to comfort, in trouble to save, in battle to lead us onward, in danger to protect us, in the pilgrim's journey to guide us, from guilt to clear us and from pollution to cleanse us, and to prepare us for Thy everlasting glory, where we shall know as we are known and see Thee face to face....

Yet, at the mention of Thy Name, our inmost soul also bows down before Thy glorious throne in humble adoration and meek reverence, remembering Thy heavenly glory and holy majesty, Thy power and greatness....

And at the very beginning of our prayers an overwhelming peace, that passeth all understanding enters into our hearts.

The peace which is the result of the consciousness of faith that we are in the presence and under the care of an Almighty Love!

For Thou art our Father and lovest us....

Yet, Thou art in the heavens and doest all Thy good pleasure!

Knowing Thee and being assured of Thy lovingkindness, we shall not fear, for we know that all things work together for good to them that love Thee, whom Thou hast called according to Thy purpose!

Thou, Lord, art for us; who can be against us?

Our Father art Thou, our loving Father!

Our Father in heaven, our mighty Father!

Thou shalt lead us and save us to the full.

And at the last receive us with Thee!

Hallelujah!

Amen!

H. H.

IN MEMORIAM

Waar het den Heere behaagde een onzer leden

MRS. S. VAN DER LAAN,

door den dood uit ons midden weg te nemen, betuigt de Vrouwenvereniging der Eerste Prot. Chr. Geref. kerk te Grand Rapids, Mich., "Weest een Zegen," langs dezen weg haar hartelijke deelneming aan de bedroefde familie en bidt haar de vertroosting des Geestes toe.

Namens de Vereeniging,

H. Hoeksema, President,

Mrs. M. Vander Vennen, Secretaresse.

ALGEMEENE WERKING DES GEESTES?

Hoewel de Synode te Englewood, Chicago, zich van de protesten, die ingediend waren door de afgezette kerkeraden en leeraars, zich gemakkelijk afmaakte door te antwoorden, dat deze kerkeraden reeds buiten het kerkverband der Christelijke Gereformeerde kerken staan en dus alle recht op protest en appèl eenvoudig hebben verbeurd; ze kon er toch niet van tusschen om zich nog eens weer voor de Drie Punten geplaatst te zien. Ze werd genoodzaakt om nog eens een lans te breken ter verdediging en bescherming van haar geestelijke kindertjes, die thans al kwijnend den leeftijd van twee jaren hadden bereikt, door verschillende protesten, bezwaarschriften en verzoekschriften, die van verschillende zijden bij haar ingekomen waren. Ze benoemde dan ook alleen voor de protesten met betrekking tot deze zaak een commissie van prae-advies. We zullen de namen dezer commissie niet noemen. Behalve Dr. C. Bouma, die de commissie als adviseur diende, waren er geen doorluchtige en hooggeleerde mannen in.

Ware de zaak niet zoo treurig-ernstig, dan zouden we de wijze, waarop deze commissie en op haar advies de Synode op vele der ingebrachte bezwaren antwoordden, bepaald koddig noemen. Het is van belang om hierop de aandacht te vestigen, vooral omdat er wel duidelijk uit blijkt, hoe zwak de Synode zelf zich gevoelt als ze geroepen wordt, om het werk van 1924 te handhaven. Want let hier wel op: dit stond natuurlijk van te voren vast, dat alle bezwaarden het antwoord moesten ontvangen, dat ze geen grond voor hunne bezwaren hadden en dat de Drie Punten van 1924 de Gereformeerde waarheid handhaafden. Dit op eenigszins dragelijke wijze voor te stellen was feitelijk de taak, die de commissie zich voorstelde en waarvoor de Synode zich geplaatst zag. Dat kon natuurlijk niet anders. De eer der kerken stond hier op het spel en daaraan wordt alles opgeofferd, personen, ambtsdragers, kerkeraden, gemeenten, ja ook de waarheid zelf. Doch het ligt dan ook voor de hand, dat met dit voorop gestelde doel voor oogen de Synode dikwijls een allertreurigst figuur maakte in het beantwoorden der bezwaren. We zullen zoo nu en dan een greep doen uit de Synodale besluiten in deze zaak, om dit aan het licht te brengen.

Een der bezwaarschriften, waarop de Synode eenigszins in den breede heeft trachten te antwoorden, is dat van den Kerkeraad van Middelburg, Ia. Deze kerkeraad had enkele bezwaren tegen elk der Drie Punten. Op zijn bezwaar tegen het tweede punt en het antwoord der Synode daarop willen we thans allereerst de aandacht vestigen. Dit bezwaar lag uitgedrukt in de vraag, die Middelburg deed aan de Synode: "Hoe kan de Synode spreken van de algemeene werkingen des Geestes in het stuiten der zonde met het oog op *de Belijdenisschriften*?" De bedoeling van Middelburg is duidelijk. Hij brengt hier geen protest tegen de leer van de stuiting der zonde; ook zelfs niet directelijk tegen die van de algemeene werkingen des Geestes in het stuiten der zonde; maar tegen

de bewering der Synode van 1924 als zoude er in de Belijdenisschriften van zulke algemeene werkingen des Geestes sprake zijn. En hij brengt zijn bezwaar in vragenden vorm. De Kerkeraad vraagt op welken grond de Synode kan zeggen, dat er sprake is in de Belijdenisschriften van zulke algemeene werkingen des Geestes.

Het antwoord der Synode luidt als volgt:

"In antwoord hierop diene, dat de Synode niet vermag te zien welk bezwaar hierin kan liggen. De kerkeraad lette er op dat:

"(a) Dit stuiten der zonde door God het gebruiken der tweede oorzaken niet uitsluit.

"(b) Deze 'algemeene werkingen Zijns Geestes' scherp te onderscheiden zijn van de bijzondere of zaligmakende werkingen des Geestes, een onderscheid door de Synode duidelijk aangewezen met het woord 'algemeene' en door de toevoeging 'zonder het hart te vernieuwen' (Acta 1924, p. 146).

"(c) Dit stuiten der zonde alleen door de 'algemeene werkingen' van Gods Geest kan bewerkstelligd worden. Immers gelijk God in de schepping door Zijnen Geest werkte, zoo werkt Hij nog door dienzelfden Geest in het werk der Voorzienigheid. En daar, na 's menschen val, die werking niet is opgehouden maar doorgaat, is ook de beteugeling der zonde aan die algemeene werkingen van Gods Geest toe te schrijven. Voor deze beteugeling der zonde is niet Satan, nog veel minder het ten onrechte genoemde 'organische karakter' der zonde, maar alleen de weerhoudende genade Gods de eenige genoegzame oorzaak.

"(d) Het onredelijk is te eischen, dat de uitdrukking 'door de algemeene werkingen Zijns Geestes' *letterlijk* in de Belijdenisschriften gevonden moet worden. De Synode toch gaf met deze en andere uitdrukkingen juist een interpretatie der Belijdenisschriften, en kon dus niet volstaan met die Belijdenisschriften slechts woordelijk na te spreken. Dat overigens deze uitdrukking grond vindt in de Belijdenisschriften, zoowel als in de Schrift en in het bewustzijn van erkende Gereformeerde theologen, deed de Synode blijken door hare aangehaalde bewijsplaatsen." (Acta 1926, p. 118.)

Met deze armoedige poging om de Synode van 1924 te handhaven kan Middelburg eerst naar huis gaan. Men stuurt den kerkeraad met een kluitje in 't riet. En de gedachte zelfs, dat Middelburg bevrediging zou kunnen hebben met zulk een antwoord is voor den kerkeraad een beleediging, zoowel als het een schande is voor de Synodale Commissie en voor de Synode, dat ze zulk een antwoord hebben durven opstellen en in de Acta laten afdrukken. Het antwoord komt feitelijk hierop neer: wij weten niet, wat we met uw bezwaar moeten, maar we zullen naar onze beste krachten de Synode van 1924 handhaven!

Gaan we er een weinig in bijzonderheden op in.

De Synode bekent allereerst op advies harer commissie, dat ze niet bij machte was het bezwaar van den Kerkeraad van Middelburg op dit punt in te zien.

Nu spreken we hierover allereerst onze verwondering

uit. Het zou kunnen aangenomen worden, dat sommige der leden van de Commissie van Prae-advies hier gebrek aan inzicht moesten belijden, in aanmerking genomen wie in die commissie zaten. Doch daar staat alweer tegenover, dat, indien al sommigen der leden het bezwaar van Middelburg niet zagen, de adviseur, Dr. C. Bouma, dit toch zeker wel heeft moeten zien en de overige leden wel uit den droom had kunnen helpen. Maar het is niet alleen de commissie, maar ook de Synode die dit uitsprekt "dat de Synode niet vermag te zien welk bezwaar hierin kan liggen." Nu was de Synode geen sterke. Maar, eilieve, een heele Synode zou niet gevat hebben, welk bezwaar Middelburg had op dit punt? Dat zou toch verregaande onnoozelheid geweest zijn. Het bezwaar, dat door den Kerkeraad van Middelburg wordt genoemd, ligt immers aan de oppervlakte. Het kan in enkele zinnen zoo duidelijk worden voorgesteld, dat een kind het vat:

a) De Synode spreekt uit, dat er eene algemeene werking des Geestes is, waardoor de zonde gestuit wordt;

b) De Synode spreekt uit, dat dit blijkt uit de Belijdenisschriften, Art. 13 en Art. 36, Nederlandsche Geloofsbelijdenis.

c) Middelburg kan met geen mogelijkheid in de genoemde stukken der Belijdenis lezen van een algemeene werking des Geestes waardoor de zonde wordt gestuit. Hij kan het er niet letterlijk vinden en ook niet zien, hoe het er uit afgeleid kan worden.

d) Toch zijn op zulke gronden predikanten en kerkeraaden afgezet uit hunne ambten. Middelburg is daarover bezwaard, giet zijn bezwaar in den vorm van een vraag en verzoekt om een duidelijk en fatsoenlijk antwoord.

Korter uitgedrukt: Het bezwaar van Middelburg is, dat de Synode de Belijdenis dingen laat zeggen, die er niet in staan en er ook niet uit kunnen worden afgeleid.

Nu zouden wij willen vragen: Wat vermag de Synode niet te zien? Is het gebrek aan inzicht in de bedoeling van Middelburg, waarop ze doelt? Heeft ze niet begrepen, waarop de Kerkeraad van Middelburg doelde in zijn vraag aan de Synode? Dat laat zich niet denken. Dat zou een schier ondenkbare onnoozelheid aan de Synode toeschrijven zijn. Maar wat dan? Heeft ze wel verstaan, wat Middelburg bedoelde, maar ziet ze er geen reden in om bezwaard te zijn? Dat zou nog erger zijn, want dan wordt het gebrek aan zedelijk besef. Immers, als Middelburg gelijk heeft en de Synode van 1924 heeft de Belijdenis dingen laten zeggen, die ze niet zegt en er ook niet uit kunnen worden afgeleid, dan heeft de Synode zich schuldig gemaakt aan valsch getuigenis, hetzij dan door opzet of door gebrek aan inzicht. Is dat geen zeer ernstig bezwaar? Naar ons inzien wel. Naar het inzicht van ieder, die nog zedelijk besef heeft, ook wel. En hier gold het een zeer ernstige zaak. Want immers de Synode heeft sedert 1924 het standpunt ingenomen, dat ieder ambtsdrager en ieder lid der Christelijke Gereformeerde kerken gebonden is, niet alleen aan de letterlijke uitspraken der Belijdenis, maar ook aan elke interpretatie, die het een zekere Synode belijft aan die Belijdenis te geven. Dat wordt zeer ernstig voor de toekomst der kerken. Zoo

krijgen die kerken straks gebod op gebod en regel op regel, waardoor de consciëntien der menschen worden gebonden. Doch des te meer wordt het een ernstige zaak, als de Synode maar met de interpretatie der Belijdenis lichtvaardiglijk omspringt en haar dingen laat zeggen, die er niet in staan. Zoo zijn de kerken en de ambtsdragers overgegeven aan de willekeur van menschen. Het bezwaar, dat Middelburg inbracht was dus van zeer ernstigen aard. Het was ook zeer duidelijk te zien. Het kon ook zeer gemakkelijk worden gevoeld. En we vinden het nog ernstiger als een gansche Synode met betrekking tot dit bezwaar het maar uitspreekt, dat ze niet vermag te zien, welk bezwaar hierin kan liggen.

Doch het staat er eenmaal. De Synode heeft zich aldus uitgesproken. En nadat we de Synode dit eenmaal hebben hooren zeggen, kunnen we van het overige gedeelte van het antwoord, dat ze gaf op Middelburg's bezwaar zeker niet veel goeds meer verwachten. Wat we verwachten is:

a) Of in het geheel geen verder antwoord. Dit ware misschien maar het verstandigste van de Synode geweest, nadat ze eenmaal had gezegd, dat ze het bezwaar van den Kerkeraad niet vermocht te zien. Hoe ter wereld zal men toch een antwoord geven op een bezwaar, als men het niet eens ziet? Het is in zulke zaken altijd van het grootste gewicht, dat men den bezwaarde laat spreken of zijn bezwaarschrift leest, tot men goed duidelijk voor de aandacht heeft, waarin het bezwaar van den protestant ligt. Gelukt dit niet, dan is het feitelijk onmogelijk een antwoord te geven, dat ook maar eenigszins bevredigt. Waar het der Synode niet gelukt is het bezwaar van Middelburg te zien, ware het wijs geweest om het zwijgen er verder over te bezwaren.

b) Of, indien de Synode toch een antwoord geeft, een zeer gebrekkig antwoord. Ze heeft dan in het duister getast. Als men bij gebrek aan inzicht in zeker bezwaar het toch tracht te ontzenuwen, dan wordt zulk ontzenuwen natuurlijk zeer gebrekkig werk.

Dit laatste is nu metterdaad het geval. De Synode is, nadat ze eerst beleden had, dat ze onmachtig was, om het bezwaar van Middelburg te zien, toch voortgevaren en heeft getracht een antwoord te geven op een bezwaar, dat ze niet vermocht te zien of niet wilde zien. En het antwoord, dat ze gaf is dan ook geen opheffing van Middelburg's bezwaar. De kerkeraad aldaar moet dit gevoelen. Hij moet bezwaard, ernstig bezwaard gebleven zijn, ook nadat de Synode hem van antwoord heeft gediend. En hij mag ook maar niet over zulk een bezwaar heen stappen. Dat zou lichtvaardig zijn. Daartoe zijn deze dingen metterdaad veel te ernstig. En we zullen aantoonen, dat de Synode van 1926 aan Middelburg geen antwoord heeft gegeven, dat des kerkerads bezwaar opheft.

Het bezwaar van Middelburg was: Wij vermogen niet in de Belijdenis te lezen, dat er een algemeene werking des Geestes is, waardoor de zonde gestuit wordt, zooals de Synode van 1924 heeft beweerd. Nu had de Synode hier tweeërlei mogelijkheid voor zich, om het bezwaar van Middelburg uit den weg te ruimen:

a) Ze kon aantoonen, uit de Belijdenis natuurlijk, dat Middelburg abuis was en dat de Belijdenisschriften wel spreken van zulk een algemeene werking des Geestes. Ze kon dit doen door letterlijke aanhaling uit de Belijdenis, of door langs den weg van glasheldere logische redeneering aan te toonen, dat de gedachte aan zulk eene algemeene werking des Geestes wel terdege in de Belijdenis lag. Dit laatste zou wel zeer gevaarlijk zijn, maar zou er toch bij door kunnen als het betoog goed helder en bindend geweest ware. Dit zou het bezwaar van Middelburg natuurlijk uit den weg hebben geruimd.

b) Of indien ze dit niet kon aantoonen, of uit de Belijdenis aanhalen, dan zou ze aan Middelburg hebben moeten toegeven, dat er in de Belijdenis metterdaad geen sprake is van zulk eene algemeene werking des Geestes en dat de gedachte er aan zelfs niet uit de Belijdenis is af te leiden. Dan had ze moeten uitspreken, dat de Synode van 1924 abuis had en er misverstand of opzettelijke verkrachtig der Belijdenis in het spel geweest was. En ze had uitgesproken, dat ze deze stelling der Synode van 1924 terug trok. Ook dan ware Middelburg onbezwaard naar huis gegaan.

Een derde mogelijkheid laat zich hier niet denken.

Het eerste deed de Synode niet. En we voegen hier aanstonds aan toe, dat ze ook niet bij machte was, dit te doen, eenvoudig omdat de Belijdenis van zulk eene algemeene werking des Geestes niet spreekt. Niemand vermag duidelijk te maken, dat in letterlijken of afgeleiden zin de Belijdenisschriften spreken van eene algemeene werking des Geestes waardoor de zonde in haar onverhinderd doorbreken wordt gestuit. We zullen de onmogelijkheid hiervan bewijzen.

Letten we daartoe eerst op de uitspraak van de Synode van 1924. Zij sprak uit:

"Aangaande het tweede punt, rakende de beteugeling der zonde in het leven van den enkelen mensch en in de samenleving, verklaart de Synode, dat er volgens Schrift en Confessie zulk eene beteugeling der zonde is. Dit blijkt uit de aangehaalde Schriftuurplaatsen en uit de Nederlandsche Geloofsbelijdenis, Artt. 13 en 36, waar geleerd wordt, dat God door de algemeene werkingen Zijns Geestes, zonder het hart te vernieuwen, de zonde in haar onverhinderd uitbreken beteugelt, waardoor de mensche lijke samenleving mogelijk is gebleven."

Wat leert de Synode hier?

a) Dat er een zekere niet-wederbarende genadewerking van Gods Geest uitgaat op het hart van alle menschen en op de samenleving onderling. Dat dit de leer is, die hier bedoeld wordt en uitgesproken, is duidelijk uit:

(1) Het verband van dit tweede punt met het eerste. In het eerste punt had de Synode immers gesproken van een zekere genade Gods over de menscheit in het algemeen. Hier gaat het over de werking der genade.

(2) De bewoordingen van dit tweede punt zelf. Het gaat over eene algemeene werking des Geestes, die het hart niet vernieuwt. Het is dus wel eene werking in den mensch, op zijn hart, zonder hem echter te wederbaren.

(3) Het verband van dit tweede punt met de algemeene

gratie kwestie in het algemeen. Kuyper leerde, dat er zulk eene werking Gods uitging op het hart van den mensch, die hem inwendig, tot in verstand en wil verbeterde, zonder hem te wederbaren. Dat is de leer, die hier gehandhaafd wordt. Ieder weet dit.

b) Dat door deze algemeene genade-werking van Gods Geest de zonde in den mensch beteugeld wordt, zoodat hij niet zoo diep zondig is als hij anders wel zou zijn, maar nog goede werken doen kan. Dit blijkt:

(1) Uit de bewoordingen van dit tweede punt. Het gaat hier niet over het in toom houden van *den zondaar*, waardoor hij niet altijd alles kan uitvoeren, wat er in zijn boos hart opkomt, maar over het beteugelen der zonde, waardoor deze niet onverhinderd uit den zondaar uitbreekt.

(2) Uit het verband van dit punt met het derde punt dat uitsprekt, dat er van God op den zondaar dusdanigen invloed uitgaat, zonder dat het hart vernieuwd wordt, dat de zondaar in staat gesteld wordt burgerlijk goed te doen.

(3) Uit het verband dezer uitspraak met de algemeene genade leer, waarin de zaak werkelijk zoo wordt voorgesteld.

Nu gaat het er over of de Belijdenis van zulk een algemeene werking des Geestes spreekt. De Synode sprak uit, dat ze dit deed in Artt. 13 en 36. Geen van beiden is waar. Het behoeft zeker geen betoog, dat de Belijdenis dit niet doet in Art. 36. Daar wordt immers gesproken van de macht der politie en der overheid. In de eerste plaats is de macht der politie een uitwendige, physische, geen inwendig geestelijke macht. Er gaat door het zwaard der overheid geen genadewerking des Geestes op iemand uit. Dit is duidelijk voor ieder. In de tweede plaats is de beteugelende macht der politie niet algemeen, maar zeer beperkt. Ze beweegt zich slechts op haar eigen publiek terrein en dat slechts in betrekking tot enkele zonden. In de derde plaats beteugelt de overheid niet altijd het kwade, maar vervolgt ze dikwijls den rechtvaardige om den booze te beschermen, en wordt ze zoo een machtig middel tot ontwikkeling der zonde. Doch hoe dit ook zij, de Belijdenis spreekt hier niet van eene algemeene werking des Geestes, maar van overheid en politiemacht. Daaruit is met geen mogelijkheid door eenige heldere bewijsvoering ook maar af te leiden, dat onze vadersen daarbij dachten aan eene algemeene werking des Heiligen Geestes, waardoor de zonde inwendig in het hart des menschen werd betoomd en beteugeld en de zondaar eenigszins verbeterd werd. En de commissie der Synode heeft geen enkele poging gedaan, om dit aan Middelburg duidelijk te maken.

En het gedeelte van Art. 13 waarop de Synode doelde, luidt als volgt:

“Deze leering geeft ons een onuitsprekelijken troost, als wij door haar geleerd worden, dat ons niets bij geval overkomen kan, maar door de beschikking onzes goedertieren hemelschen Vaders, die voor ons waakt met een vaderlijke zorg, houdende alle schepselen onder Zijn geweld, alzoo, dat niet één haar van ons hoofd (want die

zijn alle geteld), ook niet één vogelken op de aarde vallen kan, zonder den wil onzes Vaders. Waarop wij ons verlaten, wetende, dat Hij de duivelen in toom houdt en alle onze vijanden, die ons zonder Zijne toelating en wil niet beschadigen kunnen.”

Wordt hier bedoeld op eene algemeene genade-werking van Gods Geest, waardoor de zonde in den mensch beteugeld wordt, zoodat deze inwendig eenigszins verbeterd wordt, zonder dat zijn hart vernieuwd wordt? Zulk eene beschouwing is onmogelijk:

(1) In de eerste plaats omdat hier geen sprake is van een *algemeene* werking des Geestes, maar van eene macht Gods over de vijanden van Hem en Zijn volk: duivelen en alle onze vijanden.

(2) In de tweede plaats omdat hier sprake is van een invloed Gods, niet alleen op menschen, maar ook op duivelen, en onze vadersen er zeker niet aan dachten om te leeren, dat er eene algemeene genade-werking op de duivelen uitgaat van Gods Geest, waardoor de boosheid in het hart der duivelen beteugeld wordt en deze ook eenigszins verbeterd worden.

(3) Omdat hier ook geen sprake is van zulk een algemeene genade-werking van Gods Geest, maar van Gods geweld, van Zijn Almachtig bestuur aller dingen.

Ook hier komen we dus tot dezelfde slotsom. Het is niet alleen zoo gesteld, dat de Belijdenis niet letterlijk spreekt van eene algemeene werking des Geestes op het hart der menschen, maar ook is deze gedachte met geen mogelijkheid langs den weg van logische redeneering uit de Belijdenis af te leiden. En ook hier geldt het alweer, dat de commissie geen enkele poging in het werk stelde, om aan te toonen, dat de Belijdenis wel leert, wat de Synode van 1924 haar liet zeggen. Dezen weg, om de bezwaarde broeders uit Middelburg tevreden te stellen, heeft de Synode dus niet met goed gevolg bewandeld.

Er bleef dus slechts een mogelijkheid over en dat was, dat de Synode zou bekennen, dat de Synode van 1924 gedwaald had en terug te trekken, wat deze op dit punt had uitgesproken. Doch dat wilde de Synode niet. Wij zijn er van overtuigd, dat noch de commissie der Synode, noch ook de Synode zelf er ook maar aan gedacht hebben dezen weg te willen bewandelen. Immers, daar zat veel te veel aan vast. Is Bouma niet een der vaders van de geestelijke kindertjes der Synode van 1924? Welnu, hij was ook adviseur bij de commissie van 1926. Dit zegt genoeg. Is Berkhof niet de opsteller geweest van het rapport van 1924? Welnu, hij zat ook als adviseur op de Synode van 1926. Ook dat zegt genoeg. Trok men de besluiten van 1924 in, zouden dan ook niet de afgezette ambtsdragers weer in hunne ambten moeten hersteld en zou niet de heele kerk synodaal belijdenis moeten doen voor het onrecht dezen broeders aangedaan? Welnu, dit alles zou wel recht geweest zijn. Stond eene kerk werkelijk op zuiver geestelijk Christelijk standpunt, dan zou ze dit ook doen. Doch dit staat ook vast: zulk een hoog standpunt kon de Synode van 1926 niet innemen. Daarvoor zijn de kerken veel te zwak. Er is onrecht gepleegd. Er is onwaarheid gesproken door de Synode van 1924.

Er zit echter veel te veel aan vast om dit te erkennen en te herstellen. De Synode zal dit nooit doen. En Middelburg is natuurlijk nog bezwaard en zal dat ook moeten blijven.

H. H.

PROSPERITY AND THE WICKED

In our previous essay it was pointed out that God is from eternity unto eternity judge. It is the plain teaching of Scripture, so it appeared, that God is ever judging His creatures and in particular man. To judge, so we asserted, means to know, understand, comprehend, fathom the man, his deeds, his case. God trieth the heart and reins (Ps. 7:9). The Lord knoweth the thoughts of man, that they are vanity (Ps. 94:11). He understandeth the thoughts of man afar off (Ps. 139:2). In a word, God knows.

Trying, knowing the thing being judged is not the only element constituting the judicial act known as judging. The judge shall publish his findings. God does so. He not only tries man, his heart, his reins, but He also publishes His findings. These findings are found in God's word. As to the sinner, God tries, knows him and declares him to be dead in sin.

The next matter which we wish to emphasize is the absolute fairness and trueness of God's judgments. As judge God is absolutely accurate, reliable, fair and true. In other words, He is a righteous judge. This means that God knows the thing or the matter which He judges as it is and that He pronounces the thing to be what it is. Such are the plain teachings of Scripture. "The Lord . . . will not at all acquit the wicked" (Nah. 1:3). "And my eye shall not spare, neither will I have pity" (Ezek. 7:9a). "And according to their deserts will I judge them" (Ezek. 7:27b). "For the Lord your God is a god of gods, and lord of lords, a great God, a mighty and a terrible God, which regarded not persons, nor taketh reward" (Deut. 10:17). "Yea, surely God will not do wickedly, neither will the Almighty pervert judgment" (Job 34:12). "Righteous art Thou, O Lord, and upright are thy judgments" (Ps. 119:37).

The Judge of heaven and earth enjoins the earthly judge to judge righteously. "Thou shalt not wrest the judgment of the poor in his cause. Keep thee far from a false matter; and the innocent and the righteous slay thou not; for I will not justify the wicked. And thou shalt take no gift: for the gift blindeth the wise, and perverteth the words of the righteous" (Ex. 23:6-9). "And I charged your judges at that time, saying, Hear the causes between your brethren, and judge righteously between every man and his brother, and the stranger that is with him. Ye shall not respect persons in judgment; but ye shall hear the small as well as the great; Ye shall not be afraid of the face of men; for the judgment is God's; and the cause that is too hard for you bring it unto me, and I will hear it" (Deut. 1:16, 17). "Ye shall do no unrighteousness in judgment: thou shalt not re-

spect the person of the poor, nor honor the person of the mighty: but in righteousness shalt thou judge thy neighbor" (Lev. 19:15). "If there be a controversy between men, and they come unto judgment, that the judges may judge them; then they shall justify the righteous, and condemn the wicked" (Deut. 25:1).

Scripture informs us that the very thing which God forbid, happened. Justice in Israel was perverted. The rights of the poor, of the widow, of the orphan, and of the god-fearing were violated. It is a noteworthy thing that the poor, the wretched and the godly are often mentioned together and identified. Attend to this Scripture: "Ye who turn judgment to wormwood, and leave off righteousness in the earth . . . that strengtheneth the spoiled against the strong, so that the spoiled shall come against the fortress. They hate him that rebuketh in the gate, and they abhor him that speaketh *uprightly*. Forasmuch therefore, as your treading is upon *the poor* and ye take from him burdens of wheat: . . . For I know your manifold transgressions and your mighty sins: they afflict *the just*, they take a bribe and they turn aside *the poor* in the gate from their right" (Amos 9:7, 10, 11, 12).

The godly, in the days of the prophets, were reduced to a state of poverty. The god-fearing are the wretched: persecuted, oppressed, tormented and harrassed. Their rights were not respected.

However, the poor in Israel were not without comfort. For there was the promise of the righteous branch, of a King who shall execute judgment and justice in the earth. Says the Prophet Jeremiah: "Behold the days come, saith the Lord, that I will raise unto David a righteous Branch, and a King shall reign and prosper, and shall execute judgment and justice upon the earth. In his days Judah shall be saved, and Israel shall dwell safely: and this is His name whereby He shall be called, THE LORD OUR RIGHTEOUSNESS" (Jer. 23: 5, 6).

What appears from these several Scriptures? God knows the thing which He judges which in turn He pronounces to be what it is. As a judge He is absolutely fair. His verdict is true. He cannot be persuaded to pronounce the thing, the person or his case or his conduct to be other than what it is. That is to say, God cannot render a corrupt verdict. He cannot be persuaded to speak falsely. When He speaks His mind, His words and reality are in full harmony. He receives no bribe. With Him there is no respect of persons. He is not afraid of the face of man. No case is too hard for Him. The great and the small, the rich and the poor are treated with the same consideration. In a word, God will not justify the wicked. As judge He pronounces the ungodly to be ungodly. And the innocent He declares innocent, the just, just. Righteousness and judgment are the habitation of His throne (Ps. 97:2).

I think all will agree that we have singled out and projected one of the foundation truths of Scripture. The fact that God will not pervert justice, is our only guarantee that He will continue to justify those for whose sins Christ is a propitiation. The very veracity of God is

implicated. The smallest perversion of justice would mean that God is subject to all the weaknesses and limitations of a sinful being.

And yet, the fourth chapter of Paul's epistle to the Romans contains this remarkable clause to-wit: "Who justifies the ungodly?" And this is said of God. It is He, says the apostle, who justifies the ungodly. The prophets on the other hand, emphatically affirm that God does not justify the wicked. Are the prophets and Paul at variance with each other? Such would be the case if one should extricate the clause in question from its surroundings. However, the statement is an integral part of Paul's treatise on justification, and must be viewed in the light of the various elements constituting this doctrine. In the foregoing chapter the apostle makes mention of the righteousness of God without the law. Of this righteousness God is the origin. It excludes all guilt or every obligation to suffer punishment—that punishment being born by Christ who assumed full responsibility for the sins of the elect ungodly. It (the righteousness of God) includes the righteous life of obedience of Christ. Through faith the ungodly one, whom God justifies, is made one with Christ. Unto such an one the righteousness of God is imputed. He, although in himself ungodly, is now just. Him God rightfully justifies.

It appears that the justification of the ungodly implies no perversion of justice. It is a fact that the salvation of the chosen sinner is, from beginning to end a matter of rigid justice. When God justifies the ungodly He, God, pronounces him to be what he actually is in Christ, namely, *just*. Hence, the justification of the ungodly is not an unjust but a just act.

In fine, it is one of the foundation truths of Scripture that God is a veritable, truth-loving, fair and accurate Judge thoroughly knowing the phenomena which He judges and pronouncing it to be what it is. No other virtues of God receive more emphasis in Scripture than His veracity and justice.

We shall state now, what has been established thus far concerning God. It is the plain teaching of Scripture that God is Judge; further, that He is ever engaged in judging His handiwork and in particular man. Scripture further emphasizes the fact that as judge, God is veritable and truth-loving.

What, now, follows? It is this. God's verdict concerning the matter of fact in the cause of man examined and tried by Him is absolutely true.

What, now, is the testimony of this Judge concerning man and his case? The divine Judge declares that man whom He tries and examines is totally depraved. According to the testimony of the divine Judge man can only will to sin. Man, says God, is a moral bankrupt. He cannot point to one deed of which he can say that it is good. Every thought that he thinks is enmity against God. Impure is every emotion of his. Says God, through the mouth of the Apostle Paul: "There is none righteous, no, not one. There is none that understandeth, there is none that seeketh after God. They are all gone out of

the way, they are altogether become unprofitable: there is none that doeth good, no, not one" (Rom. 3).

The above criticism was rendered by God, the veritable Judge of man. It is absolutely trustworthy, therefore. The divine Judge informs us further that man is proud, that he lives a life of continuous rebellion. That his rebellion is occasioned by prosperity and by the law with which the sinner is brought in contact. This matter — the matter of man's total depravity — was dealt with in a former essay. We shall not again broaden out upon the matter at this juncture.

We shall now enter upon a new phase of our subject. Let us set out by once more affirming that natural man, according to the verdict of God, is totally depraved. Our opponents will admit that Scripture teaches this very thing. We further maintain that, according to the testimony of the divine Judge, the natural man sins only. And here we have arrived at the parting of the ways. Our opponents will not concede that such are the teachings of Scripture. And finally, we maintain, on the basis of Scripture that man is altogether undeserving. Positively, he, man, deserves nothing but eternal death. Our opponents also agree to this. They shall have to agree to this or admit that they are at variance with our Standards. The Canons of Dordrecht (Art. 1, of divine predestination) contains this clause: "As all men have sinned in Adam, lie under the curse, and are deserving of eternal death . . ." And then this: "We believe that, through the disobedience of Adam, original sin is extended to all mankind; which is a corruption of the whole nature, and an hereditary disease, wherewith infants themselves are affected even in their mother's womb, and which produces in man all sorts of sin, being in him as a root thereof; and therefore is so vile and abominable in the sight of God, *that it is sufficient to condemn all mankind*" (Art. XV of the Confession of Faith).

I repeat, the adherents of the theory of common grace shall have to admit and do admit that man deserves not a single blessing, that the thing he deserves is death. The very term which they use to designate their theory implies it. The term which they employ is the term COMMON GRACE. Now, let us hear Rev. H. J. Kuiper on the meaning of the term grace. Says Kuiper: "Just this makes the love of God so marvelous that it is shown not only toward those for whom Christ died, not only to those in whom, through the regenerating grace of God, there is something which makes them lovely in His sight; but even toward those in whom there is nothing upon which His eye can rest with satisfaction and pleasure, who are altogether vile in His sight. Even to them He manifests His love, His kindness, His grace. His grace, I say—not His grace in the special sense, as the result of which they have the remission of sins and the renewal of their hearts, but in the general sense. For grace is love, love for the unworthy; it is favor, *undeserved* favor. And all men are the objects of this favor, though not in the same degree or measure. ("The Three Points of Common Grace," page 10, 11).

It is plain that, according to Kuiper, the sinner is absolutely undeserving. For the favor and the so-called blessings which the sinner receives are, according to Kuiper and the exponents of common grace in general—I say, these so-called blessings are blessings of grace, of common grace. Hence, they are undeserved, for grace is *undeserved* favor. And this means that the reprobate sinner upon whom these so-called blessing are bestowed, is in the most rigid sense of the word, undeserving. The only thing he deserves is death and that according to the terminology in use among the exponents of the theory of common grace.

Our opponents have it then that the reprobate sinner is totally depraved, that this sinner is absolutely undeserving, that he deserves death only.

Now, then, this totally depraved and death deserving sinner is summoned before the tribunal of the divine Judge. And what happens? This righteous, truth-loving Judge declares unto the undeserving and ill-deserving culprit: "I love you." This Judge, so the exponents of common grace have it, postpones the execution of His judgments in respect to the culprit before Him and forthwith showers upon him numerous undeserved blessings. That reprobate sinner, who deserves death is spared and blessed by the divine Judge. How can the divine Judge spare and bless when He should condemn and curse and still remain just? Would not such a course imply a perversion of justice? This is one of the difficulties of the theory of common grace which the exponents of this theory refuse to recognize and remove. How can God the righteous Judge, love when He should hate, bless when He should curse, let live when He should deprive of life?

Our opponents may have this to say: "If God cannot bless whom He should curse and grant life unto him who should be deprived of life He cannot save a single sinner." But we ask in turn: "Does the salvation of the elect sinner imply a perversion of justice on the part of the divine Judge? Is this the claim of our opponents? It would seem so, Rev. W. Stuart confided to me some time ago, that the plan of salvation implies that justice had to give way to mercy, that when God shows mercy He is at once militating against Himself as the just and righteous One. Rev. H. J. Kuiper averred in my very presence, that the blessings and the favors which God bestows upon the reprobate sinner are not in the need of a juridical basis. He also asserted that he was voicing the view of Prof. Berkhof and Prof. Volbeda. The three, according to Kuiper, had discussed the matter and concluded that the favors which the righteous God bestows upon the condemnable, ill-deserving and totally depraved sinner need no juridical basis. In other words, it is the avowed view of Kuiper, Berkhof and Volbeda that the holy, righteous and just Judge is capable of perverting justice.

We know, however, from Scripture, that this Judge can do no such thing. Even the salvation of the elect sinner in no wise means that the righteous and veritable

Judge departed from the straight and narrow path of justice and truth. It is true that grace is love undeserved and that the elect sinner is altogether ill-deserving. Statements such as these, however, should be completed. He who fails to do so is placing the conduct of God in a wrong light and leaves the impression that God as an administer of justice is a dismal failure.

I repeat, to say that grace is undeserved love and that the sinner is ill-deserving is not presenting matters correctly. This is the situation: The sinner, though *in himself* undeserving, is *nevertheless deserving* in Christ with whom he is united through faith. In himself he is a guilty and condemnable creature. He deserves the very opposite from what is being bestowed upon him, viz., love and life and a place in the Father's house. However, Christ is his righteousness. Being one with Christ through faith, the elect sinner deserves all that he receives, divine pardon and life. It should be borne in mind that justification precedes sanctification and glorification. And when the divine Judge pronounces the elect sinner just, He, God, is speaking the truth. And when God bestows upon him life He is giving the elect sinner what he deserves in Christ.

But, so the opponents of the theory of common grace may interpolate, Christ Himself must be regarded as a gracious gift. In the counsel of redemption, so the opponent may continue to reason, the Son was appointed surety and as surety was consigned to the elect of God. Since Christ is the righteousness of all chosen ones, they, the elect, were in no wise meritable at that juncture when, in the counsel of peace, their surety was given them. At least in the counsel of peace, then, it happened that God consigned to such as were in every respect ill-deserving the greatest of all gracious gifts, viz., Christ. Such may be the reasonings of the opponent. And then he, the opponent, will ask in astonishment: "How was it possible for the righteous God to love such as were altogether unmeritable—love them and that to such a degree that he gave as a surety His only begotten Son.

The above reasoning, by the way, is the product of Prof. Berkhof's mind. It appeared in one of the numbers of *The Witness*. Let us, for a moment, harken to Berkhof. We quote the following: "*The Witness* stelt zich geen stelselmatige bestrijding van de broeders voor, doch wil achtereenvolgens enkele vragen, die naar aanleiding van hun optreden en schrijven, aan de orde gesteld worden, onder de oogen zien. En daarbij scheen het ons toe, dat de vraag, of God ook den onbekeerde in dit leven gunst bewijst, een der meest fundamenteele is. Dit wordt door de broeders ontkend. Zij zijn zelfs van oordeel, dat dit zich niet denken laat. Het zou voor God zedelijk onmogelijk zijn. Nu moeten we met een bewering als laatstgenoemde altijd zeer voorzichtig zijn. Het valt voor ons moeilijk uit te maken in bijzonderheden wat in dien zin voor God mogelijk en wat onmogelijk is.

"Uit het oogpunt van Gods rechtvaardigheid zou men kunnen vragen hoe het mogelijk is, dat God een enkelen zondaar genade bewijst. Op die vraag kan men natuur-

lijk wel antwoorden, dat Hij dit doen kan en ook doet op grond van de gerechtigheid van Christus. Doch dit helpt ons niet geheel uit de moeilijkheid, aangezien Christus zelf ook een gave van Gods genade aan den zondaar is. Christus is niet de verdienende oorzaak van onze verkiezing, maar is ook zelf voorwerp der verkiezing. Wij kunnen ook met deze vraag slechts eindigen in het welbehagen Gods" ("The Witness," vol. II, No. 12, p. 180).

The above quotation reflects pretty well, I think, the deliberations of the three brethren, Berkhof, Volbeda and H. J. Kuiper—the deliberations which terminated in the conclusion that the favors of common grace, bestowed by the Lord God upon the reprobate sinner need no juridical basis. The brethren reasoned thus: "Since Christ is not the meritorial cause of our election and whereas Christ Himself is a gift of grace unto the sinner it follows that the favor which God bestows upon the reprobate sinner is not in the need of a juridical basis." How strange and unwarranted, this conclusion, denounced by the very name *Christ*.

But let us reply to Berkhof. To him the doings of God seem unjust. He cannot see how God can bestow His love upon the elect and remain just. The matter is not clear to him. For Christ is not the meritorial cause of our election. Furthermore, Christ is a gift of grace. In this way Berkhof would silence those who maintain that the theory of common grace implies a perverse conduct on the part of God, in that the theory fails to provide a juridical basis for the favors bestowed. Berkhof admits that such a basis is lacking. But he refuses to concede that the absence of a meritorial cause is making it impossible for God to favor the reprobate sinner. To the contrary, God loves and blesses him. True, we cannot justify God's dealings with the rejected sinner. It does seem as if God is perverting justice when favoring the non-elect. In reality, however, such is in no wise the case. He who would discredit the theory of common grace, so reasons Berkhof, because the divine conduct which the theory implies, seems to be perverse, cannot subscribe to the Christology of Scripture, not to the doctrine of election. For the gift of God's Son is without a meritorial cause and our election has no juridical basis. Astounding!

Berkhof, Kuiper and Volbeda seem to be unmindful of the fact that the Christ whom God gave unto the world was at once a propitiation for the sins of that world. Now Christ was, according to His person, God. Well then, when God gave Christ He was giving Himself to the world. That act of God meant that He Himself was assuming full responsibility for the world's sin. He did that because He, God, had decided to suffer and die for the sins of those whom He loved—suffer and die in the human nature which He assumed. This He desired to do in order to make it possible for Himself to take His beloved ones to His heart. Does Kuiper and Berkhof mean to say that these doings of God seem unjust and perverse to them? If so, these men have a queer sense of justice. In what sense was God perverting justice when He im-

puted the sins of His people unto Himself? Does a judicial act of this nature require a meritorial cause other than Christ, in order to be just? What nonsense. I invite these men to point to a single element in the economy of redemption of which it can be said that it has the *appearance* of being unjust. The gift of Christ meant the removal of sin by means of atonement. Should an act of this kind seem unjust? Should we insist that a meritorial cause is needed, other than Christ, to give to the act the appearance of justice? May not God agree to atone in His human nature for the sins which He imputed unto Himself, without being accused of having given occasion for slander?

I agree, the gift of Christ would have required a meritorial cause, other than Himself if Christ were not a propitiation for the sins of His people. Kuiper and Berkhof fail to bear in mind two things, viz., that Christ satisfied the justice of God in behalf of those whom the Father gave Him, and that Christ by reason of His redemptive labors was His own meritorial cause. Hence, no other meritorial cause was needed. And it is exactly the contention of Kuiper and Berkhof that the gift of Christ required a juridical basis other than Himself in order to give to God's doings the appearance of justice. The contentions of these men are exceedingly corrupt. They imply a denial of the efficacy of Christ's suffering and death. It should ever be born in mind that Christ merited Himself for His people.

And in this respect the theory of common grace is deficient. There is no meritorial cause. God is supposed to be blessing the rejected sinner. But the sum total of these blessings is no propitiation for the sins of the reprobate. These blessings did not merit themselves for those who are supposed to be receiving them. These blessings are not their own meritorial cause. Who or what is this cause?

In fine, the opponents cannot point to a single element in the economy of redemption which may be regarded as running parallel with what God, according to the theory of common grace, is supposed to be doing, viz., bestowing undeserved and unmerited blessings upon the sinner.

Berkhof also avers that our election is without a meritorial cause. The professor gave to the various elements constituting the counsel of peace a certain logical arrangement. In that scheme of his our election precedes the appointment and the election of Christ as the surety of the elect of God. To this we reply that the value of a logical arrangement of the elements constituting the covenant of peace, is limited. It must be born in mind that these various elements were ever present in God's mind. God's counsel, in every detail, is from eternity. Ever did He regard His people in Christ.

We may distinguish between these various elements but to separate one from the other is not permissible. The fact that Berkhof avers that election is without a juridical basis indicates that he did this very thing. It is the plain teaching of Scripture that our election has Christ as its meritorial basis. Says the Apostle Peter:

"Elect according to the foreknowledge of God the Father, through sanctification of the Spirit, unto obedience and sprinkling of the blood of Jesus Christ" (I Peter 1). We are elected, says the apostle, unto obedience and sprinkling of the blood. These elements cannot be separated one from the other. Now Christ is the meritorious cause of the one as well as of the other.

We conclude that God is just, that He does not bestow upon the sinner the things he does not deserve.

G. M. O.

(To be Continued)

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD

Classis Grand Rapids Oost, Nov.-Dec. 1924

Het antwoord op den dubbelen eisch der Classis, door den kerkeraad van Eastern Ave. opgesteld, zooals we dat in ons vorig nummer hebben afgedrukt, werd in zijn geheel voorgelezen, toen de Classis weer vergaderd was in den voormiddag van 9 Dec. 1924. Men liet ons ten einde toe het antwoord voorlezen. En ondergeteekende las het geduldig ten einde toe voor, ofschoon we toen reeds zeer goed begrepen, dat het kwaad door de classicale kerkelijke rechtband met de Theologische professoren als adviseurs achter de schermen ten volle was besloten over ons. Eigenlijk wijdde men geen aandacht meer aan hetgeen de kerkeraad van Eastern Ave. te zeggen mocht hebben. Wat kon het ook schelen, hoe de kerkeraad de zaak mocht beschouwen en toelichten? Het was paarden voor de zwijnen werpen, doch we bleven ze geduldig werpen, tot den laatste toe.

Wij stellen er prijs op, dat onze lezers de bedoeling van bovengenoemd antwoord goed verstaan. De kerkeraad van Eastern Ave. toch weigerde om aan den dubbelen eisch der Classis gevolg te geven en hij deed dat op deugdelijke gronden. Niet de kerkeraad is in heel de zaak schuldig aan scheurmakerij, maar wel de Classis. Hoe toch stond de zaak?

De Classis eischte van den kerkeraad, dat deze den leeraar zou vragen of hij in volkomen overeenstemming was met de drie punten door de Synode van 1924 aangenomen. Natuurlijk was dit een huichelachtige vraag, waarin de Classis naar het bekende pad vroeg. Immers wist ze zeer wel, dat de leeraar niet in overeenstemming was met die punten. Als ze het anders niet wist, kon ze het toch weten door de Synodale besluiten. De kerkeraad antwoordde dan ook aan de Classis, dat zij vroeg naar hetgeen ze wel wist, daar de Synode reeds geoordeeld en uitgesproken had, dat de leeraar van Eastern Ave. niet volkomen instemde met die punten. Hij had in betrekking tot hen afwijkende gevoelens, had de Synode geoordeeld. Hier deed de Classis dus nog eens, wat de Synode reeds had afgedaan. Zij was met de besluiten der Synode niet tevreden. De kerkeraad verwees er naar.

De Classis eischte, dat de kerkeraad van den leeraar

zou vragen de belofte om, bijaldien hij niet instemde met de drie punten, er het zwijgen over te bewaren tot tijd en wijle de Synode zich over zijn bezwaren zou hebben uitgesproken. De kerkeraad oordeelde, dat heel de zaak, ook uit het oogpunt van tucht over den leeraar, voor de Synode geweest was, dat het dus een afgedane zaak was en dat de Classis daarom niet het recht had de zaak opnieuw aan te vatten. Ook in dit opzicht hield de kerkeraad zich aan de besluiten der Synode, terwijl de Classis bedoelde te doen wat de Synode niet had gewild of gedaan. De kerkeraad stelde zich onder de Synode, de Classis stelde zich er boven.

Doch wist de Classis dit alles dan niet? Was hare commissie dan niet met al deze dingen op de hoogte? Waren ze er zich niet van bewust, dat de Synode zelf had uitgesproken, dat de leeraar weliswaar afweek van de Drie Punten door haar opgesteld, maar aan de andere zijde in de fundamentele waarheden der belijdenis toch goed Gereformeerd was? Was het der Classis misschien niet duidelijk, dat werkelijk de geheele zaak, ook wat de behandeling van den leeraar betrof, voor de Synode was geweest en daar wettiglijk gebracht was, naar het eigen oordeel der Synode? Verstond ze het niet, dat de Synode hem niet had veroordeeld en behandeld en ook zelfs niet tot behandeling had geadviseerd? Gevoelde ze niet, dat er in de Synodale besluiten geen grond lag voor hare behandeling der zaak? Natuurlijk wist en verstond de Classis dit alles wel. Immers, de commissie, die door de Classis was benoemd om in deze zaak met advies te dienen, telde onder hare leden ook degenen, die als afgevaardigden der Classis ter Synode waren geweest. En indien de commissie deze dingen al niet begreep, ze kreeg immers van achter de schermen advies van de Theologische Faculteit. En daartoe behoorden mannen als Berkhof en Bouma, die bij ervaring wisten, dat de Synode geen behandeling had gewild. Ze hadden immers gediend in de Synodale Commissie van prae-advies voor deze zaak. Ze waren immers zelf de opstellers van het rapport. En ze hadden immers zelf in hun rapport de Synode het advies voorgelegd, om de beide leeraren op den vloer der Synode in behandeling te nemen. Zij wisten het beter dan iemand anders, dat dit advies door de Synode niet was gewild en hun voornemen in betrekking tot ons niet konden deelen of goedkeuren. Zij verstonden dus zeer goed, dat de Synode had moeten handelen zou er ooit van behandeling sprake kunnen zijn en ook, dat de Synode dit niet had gedaan. Zeker, de Classis wist wel beter. Ze gevoelde zeer wel, dat de Synodale besluiten haar geen grond gaven tot behandeling. Maar recht of onrecht, de zaak moest worden aangepakt. Men vreesde voor de Drie Punten. Men begreep, dat deze den toets van Gereformeerde critiek niet zouden kunnen doorstaan en dat het ons metterdaad niet moeilijk zou vallen aan te toonen, dat ze letterlijk in strijd waren met de Belijdenis der vaders. Ze waren nu eenmaal Remonstrantsch geworden, omdat de Synode behoefte had aan Remonstrantsche punten om Gereformeerde leeraren te kunnen aanvallen. Daarvoor vreesde men. Daarom moest ons tot elken prijs

de mond worden gesnoerd. Er moest gehandeld. En als dat niet kon op grond der Synodale besluiten, dan moest er aan die besluiten maar een draai worden gegeven, om ze zoo te verklaren, dat de Classis met een schijn van recht zou kunnen optreden. En dit werd ook gedaan. Men verklaarde de Synodale uitspraken zoo, dat deze alleen de leer handhaafden en voorts hare handen van alle tucht had afgehouden met de bedoeling, dat de tucht zou moeten beginnen bij de mindere vergaderingen!

Men lette er op, dat dit metterdaad de verklaring is, die de Classis aan de besluiten der Synode gaf. Meer dan eens wordt er in het rapport der commissie, dat door de Classis werd aangenomen en verzonden als antwoord aan den Kerkeraad van Eastern Ave. beweerd, dat de Synode niet inging op zaken, die de tucht raakten in ons geval, omdat naar Gereformeerd kerkrecht de mindere vergaderingen deze zou moeten behandelen.

En dit zegt de Classis brutaalweg, schoon ze er geen jota van bewijs voor kan bijbrengen, dat dit metterdaad de "bedoeling" der Synode was. Neen, in weerwil van het feit, dat de Synode de leeraren H. D. en H. H. voor fundamenteel Gereformeerd verklaarde, houdt de Classis staande, dat het de bedoeling der Synode was, om aan de mindere vergaderingen de tuchtzijde der zaak over te laten. Nog meer, in weerwil van het feit, dat de Synode een advies der Commissie van prae-advies, waarin tot behandeling werd geadviseerd, niet aannam, zonder dat ze daarbij ook maar met een enkel woord er melding van maakte, dat ze van oordeel was, dat de tucht bij de mindere vergaderingen moest beginnen. Moest de Synode, toegestemd nu eens, dat ook in dit geval, waar een zaak voor haar werd gebracht langs den weg van kerkeraad, en classis, de tucht bij de mindere vergaderingen moest beginnen of naar die mindere vergaderingen moest terug verwezen worden, dan toch niet op de eene of andere wijze hiervan kennis gegeven hebben? Zou ze van dit haar bedoelen geen kennis hebben moeten geven aan den Kerkeraad van Eastern Ave.? Van dit alles geschiedde er echter niets. Noch de leeraar, noch de kerkeraad ontving ook maar eenig officieel bericht van de Synode, waaruit zou mogen worden opgemaakt, dat het de bedoeling van de Synode was, dat de kerkeraad nu den leeraar zou behandelen of althans de belofte zou eischen, dat hij zich het zwijgen zou laten opleggen over de drie punten.

En toch zegt de Classis, dat dit de bedoeling der Synode was!

Onze tegenstanders hebben onze zaak nog al eens gaarne mogen vergelijken met de zaak-Bultema in 1918. Maar er is tusschen deze twee schier geen enkel punt van overeenkomst. In de zaak-Bultema sprak de Synode het uit, dat ze geen tuchtzaak voor zich kon hebben, doch slechts kon handelen over de leerstukken, die door "Maranatha" in het gedrang waren gekomen. In onze zaak, was de Synode er zich van bewust, dat ze een tuchtzaak voor zich had, die in den gewonen weg tot haar was gekomen. In de zaak-Bultema sprak de Synode zich duidelijk en belijnd uit in betrekking tot de twee punten van het Koningschap van Christus over Zijne Kerk en de

eenheid der Kerk aller eeuwen. Ze veroordeelde Bultema's beschouwing zonder voorbehoud. En ze deed dit, niet door eerst zelf enkele punten te fabriceren, om dan de leer van Ds. Bultema te vergelijken met die punten, maar door duidelijke uitspraken van de Belijdenis tegenover even duidelijke uitspraken uit "Maranatha" te zetten. In onze zaak echter kon men zulke uitspraken in de Belijdenis niet vinden, die ons als in conflict met haar zouden kunnen brandmerken. Daarom moest men wel langs een omweg gaan. Eerst moest men enkele punten uit de Belijdenis afleiden, zooals het heette, om dan onze beschouwing niet meer met de duidelijke uitspraken der Belijdenis te vergelijken, maar met de Belijdenis zooals ze verkracht was in de Drie Punten. In de zaak-Bultema werd deze leeraar rechtstreeks door de Commissie der Synode gevraagd om te herroepen hetgeen hij in betrekking tot de bewuste twee punten had geschreven. Van ons vroeg noch de Synodale Commissie van Prae-advies, noch de Synode ooit iets. In de zaak-Bultema werd er ten slotte eene commissie benoemd, om de zaak bij den Kerkeraad van Muskegon I aanhangig te maken, iets waaruit de bedoeling der Synode duidelijk bleek, dat de mindere vergaderingen de zaak zouden aanvatten. In betrekking tot onze zaak deed de Synode uit dit oogpunt letterlijk niets. Maar daarop wilde dezelfde Classis, die de zaak ook voor de Synode gebracht had, ons toch weer aanvallen. Ze had daartoe geen grond in de besluiten der Synode. Maar nu komt ze met de ongegronde bewering, die bovendien nog door alles wat de Synode deed wordt tegengesproken, dat het de bedoeling der Synode was, dat de mindere vergaderingen de zaak zouden aanvatten!

Zoo stond de zaak in Dec. 1924 tusschen den Kerkeraad van Eastern Ave. en Classis Grand Rapids Oost.

Tegenover de sophisterij der Classis stelde de Kerkeraad in het stuk, dat in ons vorig nummer verscheen, de waarheid der zaak, dat ze namelijk in haar geheel voor de Synode was geweest, dat deze den leeraar niet had kunnen veroordeelen, ja voor Gereformeerd had verklaard, dat deze ook niet tot behandeling had geadviseerd en dat de Classis dus een nieuwe zaak zou moeten beginnen om het zoo vurig begeerde houvast aan ons te krijgen. En voor deze zuivere opvatting van de besluiten der Synode beriep zich de Kerkeraad op de Synode van 1926. Immers, nu er door de sophisterij der Classis verschil van opvatting scheen te bestaan over de ware beteekenis en bedoeling der Synodale besluiten, lag het toch in den aard der zaak, dat niemand anders dan de Synode haar eigen besluiten zou kunnen verklaren. En de Classis had zeker moeten wachten tot we zulk een onomwondene verklaring der Synode zelf hadden.

Dit echter was de Classis niet van plan. En ze heeft het natuurlijk ook niet gedaan. Het antwoord van den kerkeraad heeft ze nooit besproken en ook heeft ze den kerkeraad nimmer met één woord van bescheid over dit stuk gediend. Weerleggen deed de Classis nu eenmaal niet. Bespreken deed ze de zaak ook niet. Het zou eens een spaak in de wielen van de kerkelijke machine hebben kunnen steken. Al het overleggen en bespreken der din-

gen geschiedde achter de schermen door de commissie der Classis in overleg met de Theologische Faculteit. Daar werden de booze plannen gesmeed. Ook ditmaal ging het niet anders. Het antwoord van den kerkeraad op den dubbelen eisch der Classis werd voor kennisgeving aangenomen en daarna in handen der commissie gelegd, die er mede verdween, om de professoren te raadplegen.

De commissie kwam dien dag (9 Dec.) niet meer met een advies voor de Classis gereed. Eerst den volgenden morgen kwam ze klaar, en bracht ze haar advies uit. Dat advies kwam hierop neer, dat waar de Kerkeraad van Eastern Ave. geweigerd had, om den leeraar voor de bewuste vragen te plaatsen, de Classis dit nu zelf zoude doen. Uit een kerkrechtelijk oogpunt liep dit natuurlijk wel een beetje scheef, maar zoo nauw kwam het niet. De Classis was immers begonnen met den Kerkeraad van Eastern Ave. Deze weigerde om gevolg te geven aan de eischen der Classis. Hij was dus reeds "ongehoorzaam" geworden aan "de bevoegde kerkelijke autoriteiten." Feitelijk had de kerkeraad zich reeds der afzetting waardig gemaakt. Wilde de Classis nu toch op dien weg voort, dan lag het toch in den aard der zaak, dat ze thans eerst zou moeten overgaan tot het afzetten van den Kerkeraad van Eastern Ave. Dan zou de Classis pogingen in het werk hebben kunnen stellen om een nieuwen of tegen-kerkeraad in het ambt te stellen, die meer gehoorzaam zou willen wezen, om dan den leeraar door dien kerkeraad te laten behandelen. Immers de leeraar kon nooit voorwerp der rechtstreeksche tucht van de Classis worden, omdat zijn kerkeraad ongehoorzaam was. De Classis deed dit echter niet, ofschoon het zich licht laat vermoeden, dat de Commissie ook de afzettingsbul voor den Kerkeraad van Eastern Ave. gereed had. Dat lag wel in den aard der zaak. Doch de commissie vond een beteren weg. De Classis moest nu dan zelf maar de behandeling van den leeraar ter hand nemen. Zij zou dan doen, wat de Kerkeraad niet wilde. Over den leeraar kon de tucht ten slotte ook wel bij de Classis beginnen. Wel had de Classis telkens beweerd, dat ze moest beginnen bij de mindere, niet bij de meerdere vergaderingen. Doch nood breekt alle wetten. Er was "periculum in mora" zei Dr. Beets dan voor het wereldsch gerecht, als hij tot verantwoording werd geroepen over iets, dat scheef stond. Dit "periculum in mora" of gevaar in het uitstellen van een ding, bestond in dit geval daarin, dat het om den leeraar te doen was en zette men nu eerst weer den kerkeraad af, dan had men den leeraar nog niet. En hij was immers het groote periculum! De Classis nam dan ook gretig het advies van hare commissie aan en stelde nu staande de vergadering den leeraar van Eastern Ave. voor de bewuste vragen. Deze vroeg uitstel tot den volgenden morgen negen uur, niet omdat er in zijn ziel twijfel bestond over den inhoud van het antwoord, dat hij geven zou, maar omdat hij het verkieselijker achtte een gemotiveerd antwoord schriftelijk in te dienen. Dit uitstel werd hem verleend en de vergadering verdaagde weer tot den volgenden morgen.

Aan den avond van dien dag werd er een kerkeraads-vergadering gehouden in Eastern Ave. We lezen in de notulen van die vergadering (Dec. 10, 1924) het volgende.

"Art. 4. De kerkeraad besluit te protesteeren tegen de Classis, hiertegen n.l. dat de Classis over een beroep op de Synode heen toch nog weer den leeraar voor de twee genoemde vragen plaatste."

Het protest van den Kerkeraad hierin genoemd luidde als volgt:

"Grand Rapids, 10 Dec. 1924.

"Classis Grand Rapids Oost,

"Waarde broeders!

"De Kerkeraad van de Eastern Ave. Christelijke Gereformeerde kerk, vergaderd in speciale zitting op 10 Dec. 1924, heeft de volgende besluiten genomen:

"Overwegende, dat de Classis Grand Rapids Oost in hare vergadering van 10 Dec. 1924 besloot, dat waar de Kerkeraad van Eastern Ave. geweigerd heeft om zijn leeraar, Ds. H. Hoeksema, voor de vragen te plaatsen, die vervat zijn in eene communicatie van de Classis Grand Rapids Oost aan den Kerkeraad van Eastern Ave. gedateerd 24 Nov. 1924, de Classis nu zelf staande de vergadering den leeraar Ds. H. Hoeksema voor dezelfde vragen te plaatsen, en verder

"Overwegende, dat de Classis niet inging op en onbesproken liet het antwoord, dat de Kerkeraad van Eastern Ave. voor de Classis bracht in zijne communicatie van Dec. 8, 1924, waarin hij de redenen aangaf, waarom de Kerkeraad de Classis het recht ontzegt, om van den Kerkeraad te verlangen, dat hij den leeraar, Ds. H. Hoeksema, staande de vergadering voor de vragen te plaatsen, die de Kerkeraad weigerde voor den leeraar te leggen.

"Gronden:

"a) Omdat deze actie geheel in strijd is met Gereformeerd kerkrecht, volgens eigen verklaring der Classis, vervat in hare communicatie van 24 Nov. 1924, gericht aan genoemden Kerkeraad van Eastern Ave., waarin wordt verklaard, dat eenige vorm van tucht moet worden uitgeoefend door de kerkelijke lichamen in de orde van Kerkeraad, Classis en Synode.

"b) Omdat het een tucht is, die direct door eene breedere vergadering wordt toegepast op een ambtsdrager uit eene gemeente en dus uitgaat van de gedachte, dat de Classis zeker oppergezag, voorgijschap over de kerken, ja over de personen dier kerken heeft. Dat is nog erger dan collegialistisch, dat is paapsch. De Classis kan alleen advies geven inzake een censure door den plaatselijken kerkeraad uit te oefenen.

"c) Omdat deze actie werd gedaan, niettegenstaande de Kerkeraad zich op de Synode had beroepen, zooals blijkt uit zijn communicatie van 8 Dec. 1924, gericht aan de Classis Grand Rapids Oost.

Met eerbied onderworpen

Namens den Kerkeraad,

(Was get.) H. Hoeksema, Voorz.

S. G. Schaafsma, Scriba."

Natuurlijk werden al zulke protesten door de Classis voor kennisgeving aangenomen en dan naar den snippermand verwezen. Antwoorde men den Kerkeraad niet op gewone communicaties, op protesten nog veel minder. En de Synode neemt natuurlijk van al deze dingen later ook geen kennis. De Classis zet over alle protesten en alle appèl heen een kerkeraad af. En staat men dan later op die wijze buiten het kerkverband, dan besluit een Synode om niet op het appèl in te gaan omdat men buiten het kerkverband staat en alle recht van appèl heeft verloren! O, dat Gereformeerd Kerkrecht! Of liever, de Roomsche verkrachting er van!

Ook lezen we in dezelfde notulen van den Kerkeraad van Eastern Ave. het volgende:

"Art. 3. De leeraar leest voor een door hem opgesteld antwoord aan de Classis in verband met de vraag waarvoor de Classis hem had geplaatst. Dit antwoord luidde als volgt:

"Grand Rapids, 11 Dec. 1924.

"Classis Grand Rapids Oost,

"Waarde broeders:—

"Ondergeteekende brengt beleefd het volgende antwoord ter uwer aandacht, op uwe communicatie van 10 Dec. 1924, waarin Classis Grand Rapids Oost van ondergeteekende een antwoord vraagt op twee vragen met betrekking tot de besluiten der Synode van 1924, zooals te vinden in de Acta der Synode 1924, p. 145 v.v.

"1. Dat ondergeteekende zich er bezwaard over gevoelt, dat voornoemde Classis Grand Rapids Oost gansch en al geen acht geslagen heeft op eene communicatie door voornoemde Classis ontvangen van den Kerkeraad van de Eastern Ave. Chr. Geref. kerk, de vraag betreffende of voornoemde Classis het recht had, om onder de Acta Synodi 1924 deze zaak rakende, voornoemde twee vragen door voornoemden kerkeraad te doen aan den leeraar van voornoemde Eastern Ave. Chr. Geref. kerk; welke communicatie zelfs niet eens op den vloer der Classis werd besproken;

"2. Dat ondergeteekende zich bezwaard gevoelt en moet protesteeren tegen de laatst genomen actie der voornoemde Classis, zooals medegedeeld in voornoemde communicatie der voornoemde Classis aan ondergeteekende, waardoor de Classis het beroep van voornoemden kerkeraad van Eastern Ave. eenvoudig op zijde heeft geschoven, en over voornoemd beroep heen nog eens met dezelfde vragen tot ondergeteekende komt;

"3. Dat ondergeteekende het ten volle eens is met alles wat voornoemde Kerkeraad van de Eastern Ave. Christelijke Gereformeerde kerk heeft verklaard in zijn communicatie aan de Classis gedateerd Dec. 8, 1924;

"4. Dat ondergeteekende zich daarom beroept op de Synode tegen de verklaring die Classis Grand Rapids Oost geeft van de besluiten der Synode van 1924; dit beroep te geschieden op dezelfde wijze als dat van den Kerkeraad van de Eastern Ave. Christelijke Gereformeerde kerk in voornoemde communicatie van voornoemden Kerkeraad aan de Classis voornoemd en gedateerd Dec. 8, 1924;

"5. Dat intusschen echter ondergeteekende zich onderwerpt aan het besluit der Classis Grand Rapids Oost, onder protest en met het recht van appèl op de Synode, om te antwoorden op de vragen door voornoemde Classis in hare communicatie aan ondergeteekende van 10 Dec. gedaan en daarom antwoordt ondergeteekende op voornoemde vragen als volgt:

"a) Waar de Synode van 1924 onze Belijdenisschriften zoo heeft verklaard, dat iemand het niet eens behoeft te zijn met de drie punten door de Synode van 1924 uitgesproken (Cf. Acta Synodi 1924, pp. 145, v.v.) om fundamenteel Gereformeerd te zijn in de grondwaarheden zooals in onze Belijdenisschriften geformuleerd, daarom spreekt ondergeteekende uit, dat hij altijd geweest is en nog is in harmonie met de Belijdenisschriften zooals verklaard door de Synode van 1924;

"b) Waar de Synode de leiders onzer kerken heeft vermaand om ernstige studie te maken van de problemen in den laatsten tijd op den voorgrond gebracht, in prediking en lezingen en geschrifte, belooft ondergeteekende gaarne, dat hij bijzonderlijk aan deze vermaning der Synode gehoor zal geven en samen wil werken in broederlijken geest tot oplossing van genoemde problemen.

"c) Ondergeteekende, zoolang hij een ambtsdrager is in de Christelijke Gereformeerde kerken onderwerpt zich gaarne aan eenig besluit der Synode dezer kerken.

Met eerbied onderworpen,

(Was get.) H. Hoeksema."

Dit protest en dit antwoord van den Kerkeraad en zijn leeraar werden den volgenden morgen (11 Dec.) voorgelezen en ingediend bij de Classis. Deze nam beide voor kennisgeving aan en gaf ze weer in handen van de commissie, die er al weer mede verdween achter de schermen. De vergadering verdaagde nogmaals, terwijl de commissie over de antwoorden van Kerkeraad en leeraar zou delibereren.

Deelen we het resultaat harer bespreking een volgende maal mede.

H. H.

BOOK REVIEW

"As To Being Reformed" by R. B. Kuiper.

Kuiper is one who subscribes to the doctrine of absolute election. Let us hear him on the matter. Says he: "While it is beside the purpose of this book to give an exposition of Reformed doctrine, yet I feel that a few remarks on the doctrine of predestination are called for.

"This doctrine may be called the hall-mark of Calvinism....

"I believe that it is high time that the doctrine be reasserted. If it is not, I am afraid that Calvinism will well nigh perish from the land.

"The Bible teaches plainly in several places that already in eternity, before the world was, God chose or elected from the human race, which was to be created, some unto eternal life, and passed by and thus virtually

rejected the others. That is a simple statement of the doctrine of predestination....

"We come at once to point of unusual importance. It may be called the crux of the whole matter. One might subscribe to the doctrine as stated in the previous paragraph without yet being Reformed. Many an Arminian would raise no objection to it at all. But the question arises why God chose some and not others. The Arminian replies that God was guided by His foreknowledge, that He chose some because He saw beforehand that they would believe the gospel and rejected others because He knew that they would not do so. The Calvinist, on the otherhand, maintains that God was guided by nothing but His own good pleasure, His sovereign, free will. That is the very heart of the Reformed doctrine of absolute predestination.

"To put the difference between the Reformed and the Arminian view of predestination succinctly: according to the former faith is the fruit of election; according to the latter, faith is the ground of election; according to the former, the ground of election lies in God; according to the latter, the ground of election lies in man." So far Kuiper.

The above is a clear cut and concise elucidation of the doctrine of eternal election. However, concerning the reverse side of election—viz., reprobation, the author is exceedingly mild. Attend to the statement: "And passed by and *virtually rejected* the others." Webster defines the term *virtual* as follows: "Potential; having the power of acting or of invisible efficacy without the material or sensible part. b. Being in essence or effect but not in fact."

Kuiper has it that God *virtually rejected* but not in fact. *Rejection* does not signify, according to Kuiper, that the sovereign One took a definite positive stand over against those whom He refused to regard, the term merely signifies that the almighty One passed them by. The term rejection does not signify decision, determination but necessary outcome, logical result. The outcome and the result of the passing by, is the rejection of the others. Hence, the term does not signify a volitional act. In other words, God *did not decide, determine, will to reject* these others. Hence, to assert that God passed by these others and thus *virtually rejected* them is equal to averring that God did not will, determine to reject a single sinner. Now, this attitude of God toward these others must be projected into time. It means that the Lord God wills not that one sinner should perish. Now, if it is not God's will and desire that these others should perish it must be that it is His will that they should be saved. It appears that the assertion to the effect that God passes the others by thus *virtually rejecting* them, is in full agreement with the tenets of the theory of common grace. According to this theory God offers Jesus Christ together with the benefits derived from His death to *all* men.

The author of the work I am now criticizing, is also

addicted to this view. Let us listen to the author. Says Kuiper: "It has been said by certain consistent deniers of common grace that, since God is not good in any sense to the reprobate, it cannot be His desire that they should accept the Gospel offer. It is difficult to see how any one with this view can be very enthusiastic about preaching the Gospel to a lost world. How very different is the case of the preacher who is convinced that God has no pleasure in the death of the wicked, but that the wicked turn from his way and live" ("As To Being Reformed," p. 118).

Kuiper asserts that it has been said by certain consistent deniers of common grace that it cannot be His, God's, desire that they (the reprobate) should accept the Gospel offer. If the author has in mind the leaders of the movement he is entirely mistaken. It is not our view that God does not desire that the reprobate should accept the offered salvation. We maintain on the basis of Scripture that there is no offer of salvation made unto him. We would have appreciated it very much if Kuiper had acquainted himself with our views before attempting to criticize them.

It appears from the above quotation that it is also Kuiper's view that God offers the Gospel, i. e., Christ or special grace to the reprobate. Kuiper himself informs us what it means that the Lord God is making this offer. It is the desire of God that the offer shall be accepted. He informs his readers that those who deny common grace maintain that God offers yet desires not that the offer should be accepted. He, Kuiper, would have his readers know that the God of those who deny common grace is a God who deals deceptively with men. God offers yet desires not that the thing offered be accepted. It seems to me that Kuiper owes us a public apology for this gross misrepresentation. He should admit before men that he did not know what he was talking about.

According to Kuiper, then, it is the desire of God that the reprobate should accept the offered Gospel, the offered (special) grace, the offered Christ. If Kuiper's contention does not mean that God wills that the reprobate should be saved it is altogether without meaning. To assert that God desires that the reprobate should accept Christ is equal to asserting that it is the desire of God that the rejected one should be saved. And yet it is a fact that the reprobate perishes. Hence, not the will of God but that of the sinner prevails. And God as to His power is limited. Such are the implications of the so-called general offer of grace.

And then this statement of the author: "It is difficult to see how any one with this view can be very enthusiastic about preaching the Gospel to a lost world." We agree heartily. I as a preacher would refuse to be the messenger of a God who is wont to deal deceptively with His moral creatures, be they the rejected ones. For if God deals deceptively with the reprobate, what guarantee do I have that He will keep His word in respect to the elect? None, whatsoever. But we again assure the author

that it is not our view that God offers yet desires not that the offer be accepted. The God whom we serve is not a crook, but a righteous, just, and holy Being altogether lovely and adorable. No cruel despot either.

It is plain that the charge which Kuiper laid at our door is of a very serious nature.

The view which the author unjustly ascribes to his opponents astonished him. He cannot see how any one with this view can be very enthusiastic about preaching the Gospel to a lost world. Neither is it plain to us how this can be done by anyone holding to the above view. Nor is it plain to me how any one with Kuiper's view is able to retain his zeal as a servant of the Word. If Kuiper is correct, preaching the Gospel is indeed a vain, futile, unprofitable and discouraging work. God offers the Christ to all (including the reprobate) and He, God, sincerely desires that all should accept the Christ which means, if it means anything at all, that the Lord God desires that all should be saved (including the reprobate). Yet all are not saved. Hence, man is making it impossible for God to satisfy the desires of His heart. Which means that man's will prevails and that God is limited as to His power. Such a view, if it were mine would kill my spirit to that extent that I could no longer *preach*. I might be able to continue to face my little group from Sabbath to Sabbath. I am not a bit afraid that I couldn't worry through the hour. I could, I think, even cause the small schoolhouse were we now congregate to reverberate with exceedingly much noise. But the commotion should have to be regarded purely as physical exercise, as an extreme perturbation of my one hundred and ninety pounds of flesh and blood, set in action by an uneasy, disquieted, yea, desperate soul.

It seems, further, that Kuiper fails to grasp his own logic. Says the author: "As it is impossible for us petty men to square with one another divine predestination and human responsibility, so no one has ever succeeded in fully harmonizing the degree of reprobation with the sincere offer of salvation which God makes to sinners in general and which He is pleased to have them accept, since He has no pleasure in the death of the wicked but therein that the wicked turn from his evil ways and live." (See page 101.)

Kuiper, as the above quotation indicates, asserts that reprobation and the sincere offer of salvation cannot be harmonized. Kuiper, however, accomplished this very thing. He did so by eliminating from rejection the element of volition. The assertion that God willed not to reject the reprobate and the contention that God desires, that those whom He passed by should receive Christ, go well together.

And further, Kuiper uses the term *passing by* to signify that element in the counsel of God known as rejection. The term is a very weak one. The apostle uses the term *appointed*. Says the apostle: "And a stone of stumbling and a rock of offense, even to them which stumble at the word, being disobedient: whereunto also they were appointed" (1 Peter 11:8).

The disobedient were appointed by God to stumble at the word. If that is true how can it be that it is the desire of God that the reprobate should receive the Gospel.

In his work Kuiper takes up the cudgel for Calvinism. Let us now hear Calvin on these matters. "Zij ontkennen dat het met uitdrukkelijke woorden staat uitgedrukt, dat het door God is besloten geweest, dat Adam door zijnen afval zou omkomen. Alsof diezelfde God, van wien de Schrift getuigt, dat Hij doet wat Hij wil, het edelste zijner schepselen tot een twijfelachtig doel geschapen had. Zij zeggen, dat Hij een vrijen wil had om zich eenen staat te verkrijgen, zooals hij goed vond; maar dat God niet anders met hem bepaald heeft dan met hem te handelen naar verdienste. Indien men zulk een smakeloos verdichtsel voor waar aanneemt, waar zal dan blijven die almacht Gods, waardoor Hij naar zijn verborgen raad, die geen oorzaak buiten Hem heeft, alle dingen bestuurt? De Schrift roept luide dat alle menschen in den persoon van eenen mensch aan den eeuwigen dood zijn onderworpen, en dat dit aan de natuur niet kan worden toegeschreven, zoo is het geenszins duister dat het voorgekomen is uit den wonderlijken raad Gods. Het is al te ongerijmd dat die goede voorstanders van de rechtvaardigheid Gods voor een strootje blijven steken, en nochtans over hooge banken heenspringen. Ik vraag wederom: waardoor het geschied is dat zoovele volken met hun onmondige kinderen door Adams val tot den eeuwigen dood vervallen zijn zonder enig hulpmiddel, zoo het niet is dat God zulks goedgevonden heeft? Hier moeten anders de zooveel praats hebbende tongen verstommen. Het is wel een vreeselijk besluit, ik beken het; nochtans zal niemand ontkennen dat God tevoren, eer Hij den mensch schiep, geweten heeft welken uitgang hij hebben zal, en dat Hij het daarom tevoren heeft geweten dewijl Hij het door zijn besluit in dier voege bepaald had. Zoo iemand hier de voorwetenschap Gods vijandig aanvalt, zoo handelt hij lichtvaardig en onberaden. Want welke reden is er, bid ik u, waarom de hemelsche Rechter zou worden beschuldigd, omdat Hij geweten heeft wat in het toekomstige stond plaats te hebben? Zoo er eenige rechtmatige of schijnreden is om te klagen, dan komt die alleen ten opzichte van de voorverordineering te pas. Hetgeen ik u zeg, t. w., dat God niet allen den val van den eersten mensch, en daarin het verderf zijner nakomelingen te voren gezien, maar volgens zijn welbehagen bepaald heeft, moet ook den schijn niet hebben ongerijmd te zijn. Hier nemen zij nu hunne toevlucht tot de onderscheiding van Gods wil en zijne toelating, volgens welke onderscheiding zij willen staande houden dat de goddeloozen alleen door de toelating Gods verloren gaan, en niet door zijnen wil. Doch waarom zullen wij zeggen, dat Hij zulks toelaat, dan alleen omdat Hij dat zoo wil? Ik zal dus niet aarzelen eenvoudig met Augustinus te belijden, dat de *wil van God* de noodzakelijkheid der dingen is."

(To be Continued)

G. M. O.

OPZET OF MISVERSTAND?

In de "Sioux County Index" van den 17den September l.l. komt een zeer vreemd stuk voor onder het opschrift: "Protesting Church Notes" en ondertekend door "B. J. Danhof, pastor." Er zal dus wel geen twijfel aan zijn of het is van de hand van dezen broeder. We hebben ons bij het lezen van dit stuk beurtelings verwonderd en verontwaardigd, niet alleen over het feit, dat iemand, die zich voorgeeft een broeder in den strijd te zijn, zulke Notes kon schrijven in een blad van de wereld, maar nog veel meer over de stoutheid om zulk een scheeve voorstelling aan de zaken te geven als in die Notes gegeven wordt, en dat hij die voorstelling met zijn eigen naam bestaat te onderteekenen. Inmiddels zijn we over dit laatste verblijd, namelijk over het feit, dat het stuk met den naam des schrijvers zelf ondertekend is. We mogen gaarne met open vizier strijden. Aan allerlei praatjes waarvan men nooit den prater vinden kan, kunnen we ons moeilijk storen. We zullen hetgeen in het donker geschied en gepraat wordt overlaten aan het oordeel en ook aan het bestuur onzes Gods. Hij zal wel voor Zijn zaak zorgen en die ook wel beschermen tegenover allerlei laster uit eigen kring of van buiten af. En de donkere lasteraars zullen hiervan ook het oordeel dragen. Doch hier hebben we iets bepaalds. We weten van wien het komt en ook waaraan we ons te houden hebben. En we kunnen dus antwoorden. Ook meenen we, dat het niet alleen wenschelijk maar noodzakelijk is, dat we dit doen. De scheeve voorstelling, die er in bovengenoemde Notes gegeven wordt aan de betrekking der gemeente Hull tot de Protesteerende kerken mag geen ingang vinden en anderen misleiden. En waar de voorstelling niet in privaat gesprek maar openlijk in een wereldsch blad werd gepubliceerd, zullen wij ook de vrijheid nemen om het scheeve er van openlijk aan de kaak te stellen.

We zullen op alles wat er in het bewuste krantenartikel voorkomt niet ingaan. Misschien dat we het later wel nodig zullen oordeelen, om ook dit te beoordeelen en het onware er van aan te toonen. Thans is dat nog niet nodig. We willen thans alleen wijzen op hetgeen Ds. B. J. Danhof belieft te schrijven over zijn eigen gemeente te Hull, Iowa. Hij schrijft letterlijk het volgende:

"This congregation is really no longer a protesting church. Since its organization more than a year and a half ago, it has been an independent congregation. Also independent from other Protesting churches in the east. A new name is being discussed and considered by a committee, but it is not probable that the local congregation will adopt any other name for a while."

Vertaald luidt bovenstaande paragraaf als volgt:

"Deze gemeente is eigenlijk geen Protesteerende kerk meer. Sedert ze, nu meer dan anderhalf jaar geleden georganiseerd werd, is ze een onafhankelijke kerk geweest. Ook onafhankelijk van andere Protesteerende kerken in het Oosten. Een nieuwe naam is in bespreking en wordt overwogen door eene commissie, maar het is

niet waarschijnlijk dat de plaatselijke gemeente vooralsnog een anderen naam zal aannemen."

Hierin nu ligt drieërlei, alles even gewichtig. In de eerste plaats ligt hier uitgedrukt, dat de gemeente haar karakter als protesteerende kerk heeft verloren. Hier kan men alles van maken en we wagen ons niet aan commentaar. In de tweede plaats, dat de gemeente nooit in eenig verband heeft gestaan met de Protesteerende kerken, maar onafhankelijk is en altijd is geweest. En in de derde plaats, dat de kerkeraad er niet aan denkt om gevolg te geven aan het besluit der Gecombineerde Kerkeraden van de Protesteerende kerken, een besluit waaraan ook Hull zijn stem gegeven heeft, om tot permanente organisatie te komen onder een nieuwen naam.

Nu weten we niet hoe we dit alles moeten verklaren. Het wil ons nog niet aan hier aan boos opzet te denken, zoodat Ds. B. J. Danhof opzettelijk zulk een scheeve voorstelling van de zaak zou geven. Aan den anderen kant veronderstelt een verklaring uit gebrek aan kennis van zaken zulke verregaande onkunde, dat we die ook niet voor onze rekening durven nemen. Ds. B. J. Danhof kan de dingen wel weten, moest ze ook beter weten en zijn schrijven in de "Index" is in geen geval onschuldig. Als bewijs hiervoor wijzen we op het volgende.

Ds. B. J. Danhof was tegenwoordig op de vergadering der drie oorspronkelijke kerkeraden, die werden afgezet door Classes Grand Rapids Oost en West, toen deze drie kerkeraden de volgende Acte van Overeenkomst hebben besproken en aangenomen:

"ACTE VAN OVEREENKOMST"

"1. Overwegende, dat de Synode van 1924, vergaderd te Kalamazoo, Mich., drie punten de leer betreffende heeft aangenomen, die naar onze innigste overtuiging in flagranten strijd zijn met de Gereformeerde Confessies en beginselen;

"2. Overwegende, dat door de handelingen van Classes Grand Rapids Oost en West, ons alle publieke bespreking van genoemde drie leerstellingen van genoemde Synode van 1924 verboden werd;

"3. Overwegende, dat door de handelingen van genoemde Classes Grand Rapids Oost en West, de leeraren, ouderlingen en diakenen van Kalamazoo I, Hope en Eastern Ave., tezamen met hunne gemeenten metterdaad buiten de gemeenschap der Christelijke Gereformeerde kerken zijn geplaatst;

"4. Overwegende, dat het met noodwendigheid uit de actie van genoemde Classes Grand Rapids Oost en West volgt, dat genoemde ambtsdragers en hunne gemeenten, zich niet eenvoudig aan de actie van genoemde Classes konden onderwerpen tot tijd en wijle de Synode hun beroep, dat zij op wettige wijze op de Synode gedaan hadden, zou hebben overwogen; maar uiteraard door de omstandigheden genoodzaakt waren, om voort te gaan met het bedienen van hunne respectieve ambten, als leeraren, ouderlingen en diakenen in hunne respectieve gemeenten;

"5. Overwegende, dat wij kennis dragen en positief weten, dat honderden van ons volk buiten onze eigene

gemeenten om, dezelfde gevoelens met ons deelen en evenmin kunnen berusten in de genoemde actie van Classen en Synode, noch uit een leerstelling, noch uit een kerkrechtelijk oogpunt;

"6. Overwegende, dat alle bovengenoemde zaken ons appèlleerende kerken gemeenschappelijk aangaan, en onze samenwerking en gemeenschappelijke actie eischen:

"Daarom zij het besloten door de gecombineerde kerkeraden van Kalamazoo I, Hope en Eastern Ave., vergaderd den 6den Maart 1925 in het kerkgebouw van de Eastern Ave. gemeente, om uit te spreken:

"a. Dat wij ons gemeenschappelijk plaatsen op den grondslag der Drie Formulieren van Eenigheid en van de Kerkenorde van de Gereformeerde kerken;

"b. Dat wij tevens staan op de basis van ons appèl en dat wij ons appèl voor de Synode van 1926 zullen brengen;

"c. Dat wij als kerkeraden ons vereenigen;

(1) Om gezamenlijk ons appèl tegen de actie van Classes Grand Rapids Oost en West tot de Synode van 1926 te richten;

(2) Om te besluiten over alle zaken, die betrekking hebben op de belangen onzer gemeenten in het algemeen;

(3) Om te besluiten over alle zaken, die betrekking hebben op het geven van informatie en advies aan anderen buiten onze gemeenten;

"d. Dat hetgeen door genoemde gecombineerde kerkeraden met meerderheid van stemmen besloten zal zijn, voor vast en bondig gehouden zal worden. *

"*Tijdelijk zal deze regel gevolgd worden, dat de meerderheid van tenminste twee kerkeraden en van de helft plus één der leden noodig zal zijn om te besluiten over eenige zaak, die voor de gecombineerde kerkeraden zal komen."

Zoo luidt de Acte van Overeenkomst. Ze werd opgesteld door eene commissie bestaande uit Ds. H. Danhof en ondergeteekende en door de drie kerkeraden in de Acte genoemd besproken en aangenomen. Toen dit geschiedde was Ds. B. J. Danhof tegenwoordig, die destijds nog arbeide als candidaat te Coopersville, Mich. Hij weet er dus van. Ook weet hij, dat, waar er een verzoek van broeders uit Hull was, Ds. H. H. door de gecombineerde kerkeradsvergaderingen afgevaardigd werd, om naar Hull te gaan, de broeders en zusters daar met advies te dienen en indien gewenscht te helpen in het organiseeren van eene gemeente aldaar. En dit is ook geschied. Toen ondergeteekende in Hull kwam en aldaar en op andere plaatsen had gesproken, waren er onderscheidene broeders en zusters, die de begeerte openbaarden, om tot eene gemeente te worden vereenigd. Op Zondag, 15 Maart 1925, is toen van het platform in de Town Hall van Hull bekend gemaakt, dat er voor dat doel eene vergadering stond gehouden te worden ten huize van Mr. A. Brummel op Maandag, 16 Maart. Ook heeft ondergeteekende de Acte van Overeenkomst, boven afgedrukt, toen voorgelezen, opdat een ieder zou mogen weten, op welken grondslag we stonden. De vergadering werd gehouden als af-

gekondigd op den bepaalden datum. Er waren een 37 huisgezinnen vertegenwoordigd. De Acte van Overeenkomst is toen nog weer voorgelezen en er werd met algemeene stemmen, nadat de Acte door ondergeteekende was toegelicht, besloten, om op dienzelfden grondslag zich tot eene Protesteerende gemeente te organiseeren. Dit alles is geschied en ik denk zelfs, dat de Acte van Overeenkomst te vinden is in haar geheel in het Notulenboek van den kerkeraad van Hull. In elk geval heeft ondergeteekende kopie van deze Acte verschaft aan den kerkeraad aldaar. Zoo is de geschiedenis.

Hull staat dus zeker met ons op den grondslag aangeduid in de bovengenoemde Acte. Hoe in het licht van dit alles Ds. B. J. Danhof nu maar kan schrijven, dat Hull nooit enig verband heeft gehad met de Protesteerende kerken, doch een op zichzelf staande gemeente is en altijd geweest is, we verklaren, dat we dit niet begrijpen. Heeft men ook verband als men zich aaneensluit op den grondslag boven aangegeven in de Acte van Overeenkomst en dan besluit, dat men gemeenschappelijke zaken met meerderheid van stemmen zal beslissen en uitsprekt, dat hetgeen op die wijze besloten wordt voor vast en bondig gehouden worden zal? Ik meen het behoeft geen betoog of nadere toelichting, om te bewijzen, dat het stuk door den leeraar van Hull in de "Index" geschreven onwaar is. Terloops zij even opgemerkt, dat ook de bewering niet waar is, die we zoo nu en dan eens moesten hooren in het Westen, dat Eastern Ave.'s kerkeraad een meerderheid van stemmen had in de algemeene of gecombineerde kerkeradsvergaderingen. Dit praatje werd natuurlijk verspreid door wie dan ook om kwaad bloed te zetten. Doch het is duidelijk, dat dit niet waar is. Er was provisie gemaakt in de Acte van Overeenkomst om juist dit te voorkomen. Tenminste twee kerkeraden en de helft plus één moesten voor eenige zaak zijn, om haar te beslissen. Indien er dus twijfel was in betrekking tot de stemming, kon men altijd vragen om per kerkeraden te stemmen. En dit is ook wel gebeurd, zooals ook Ds. B. J. Danhof wel weet. Zoolang we klein waren was dit een goede regel. Thans is de regel niet meer noodig, om de eenvoudige reden, dat er geen gevaar bestaat, dat een enkele kerkeraad een meerderheid zou kunnen hebben in de stemming. Immers de gecombineerde kerkeraden tellen samen een negentig leden, waarvan vijf-en-zeventig à tachtig de vergaderingen bezoeken. Hoe zou op zulk eene vergadering één kerkeraad ooit een meerderheid van stemmen kunnen hebben? Doch dit slechts terloops. We hebben het thans over de onware voorstelling door Ds. B. J. Danhof in de "Index" gegeven.

En dan willen we nog op enkele dingen meer wijzen, die het schrijven van Ds. B. J. Danhof des te meer onverklaarbaar maken. Indien hij al vergeten had, dat Hull georganiseerd was op grond van de Acte van Overeenkomst, hij wist toch wel, en heeft wel getoond, dat hij wist, dat Hull aangesloten was bij de Protesteerende kerken in het Oosten. In de eerste plaats zij opgemerkt, dat Ds. B. J. Danhof niet in het ambt staat als dit niet

zoo is. Immers, hij heeft zich als candidaat bij deze kerken vervoegd; hij is door de gecombineerde kerkeraden als candidaat geëxamineerd; hij is op advies en door middel van de gecombineerde kerkeraden in het ambt gezet. Indien er zulk een verband nooit bestaan heeft, dan staat de schrijver van het stuk in de "Index" ook niet in het ambt. En hij dient dit dan ook eerlijk te erkennen. Wil hij de Protesteerende kerken niet meer erkennen, hij zegge het ronduit. Maar als hij zegt, dat ze nooit in onderling verband hebben bestaan en dat Hull altijd op zichzelf stond, dan staat hij niet in het ambt der bediening. En kan hij ook niet doorgaan met de bediening des Woords en der Sacramenten. Dat is duidelijk als de dag. In de tweede plaats mag opgemerkt, dat tot op den huidigen dag de kerkeraad van Hull met zijn leeraar zich altijd op de gecombineerde kerkeraadsvergaderingen hebben vertegenwoordigd; dat ze op die vergaderingen zelf instructies gebracht hebben; dat ze deelnamen aan de besprekingen op die vergaderingen; dat ze altijd meestemden en dat ze nooit aan de vergadering hebben medegedeeld, dat ze niet voor vast en bondig wilden houden hetgeen aldus door meerderheid van stemmen besloten was. Is het dan niet verregaand, als Ds. B. J. Danhof zoo maar even in de courant een stuk schrijft, waarin hij te kennen geeft, dat Hull zich nooit bij de kerken in het Oosten als aangesloten geacht heeft? Hoe hebben we het nu? Hull heeft nooit iets met ons te doen gehad? Is volstrekt onafhankelijk? Is dat altijd zoo geweest? En komt toch maar op de vergaderingen met zijn afgevaardigden en handelt over de dingen daar besproken en stemt mede over de zaken daar gebracht? Het begint ons te draaien! En het draait ook in de werkelijkheid. Doch er is nog meer. De gecombineerde kerkeraden hebben een Theologische school. Die Theologische school wordt verzorgd door hen tezamen. Hull doet daaraan ook mede. De belangen van die school worden behartigd door een Curatorium. Dat Curatorium wordt benoemd door de kerkeraden. Van dat Curatorium is ook Ds. B. J. Danhof lid! En nu schrijft me daar even dezelfde leeraar, dat hij nooit lid is geweest van die kerkeraden; dus zeker ook niet van dat Curatorium! En toch heeft hij altijd medegewerkt, vertegenwoordigde hij zich op de vergaderingen van dat Curatorium, nam deel aan de stemming; bezocht de school in naam dier kerkeraden waartoe hij schrijft nooit behoort te hebben; bracht rapport uit op de gecombineerde vergaderingen! Is het niet wonderlijk? Nog meer. De kerkeraad van Hull heeft in naam van de gecombineerde kerkeraden Doon georganiseerd als een Protesteerende kerk. En toch was Hull's kerkeraad niet verbonden aan de gemeenten in het Oosten?

Wij vragen nog eens: Is dit alles puur misverstand van Hull's leeraar?

Duidelijk is het in ieder geval, dat van tweeën één waar is: het is zooals Ds. Danhof het schrijft. Hull heeft zich altijd beschouwd als op zichzelf staande en los van de Protesteerende kerken en beschouwt zich nog als zoodanig. Doch dan is er altijd een vreemd spel gespeeld

met de gecombineerde kerkeraadsvergaderingen. Dan moet dat ook ophouden. Dan heeft men ook geen recht van vertegenwoordiging. Dan stemt men ook niet meer mede. Dan is het uit tusschen Hull en de Protesteerende kerken. Dan is Ds. B. J. Danhof ook geen Curator meer. Dat is duidelijk als de dag. Of Ds. B. J. Danhof schrijft dit alles maar op zijn eigen houtje, zonder dat de kerkeraad er iets mee te doen heeft. Dan heeft de kerkeraad hier zeker een taak. Een taak beide in betrekking tot zijn leeraar en in betrekking tot ons. Hij zal ons zeker de verzekering moeten geven, dat dit alles niet zijn beschouwing is en dat men zich wel degelijk als aangesloten bij ons beschouwt. Ook dit is duidelijk. Wij moeten helderheid hebben. Schoon schip moet er gemaakt worden, hoe dan ook. De tweeslachtigheid moet ophouden. We moeten goed duidelijk weten, wat we aan elkander hebben. Ieder zal mij dit wel toestemmen. Lid zijn van de Protesteerende kerkeraden en dan zulke stukjes in de courant schrijven vloekt tegen elkaar, is niet eerlijk. Laat ons rechte paden voor onze voeten hebben en houden. Dan komen we verder en kunnen we den zegen des Heeren verwachten.

H. H.

TOELICHTING OVER ONZE AFZETTING

Met ons vorig artikel zijn wij gekomen tot de kerkeraadsvergadering waarop men de actie tegen ons is begonnen, n.l., de vergadering, die den zesden en achtsten Juli is gehouden. Dat was dus de eerste vergadering die direct na de Synode gehouden werd.

Zooals wij hebben gezegd in ons vorig artikel was die vergadering belegd met het doel om in te gaan op de beschuldiging, die ingebracht werd tegen de twee afgevaardigden, die naar de laatstgehouden Classis waren geweest en die daarvan op den kerkeraad rapport hadden uitgebracht. Want die afgevaardigden, zoo luidde de beschuldiging, hadden "een valsch rapport uitgebracht."

Toen broeder Boersema, die deze beschuldiging tegen ons ingebracht had, gevraagd werd om die beschuldiging te bewijzen, bleek het duidelijk uit de toelichting die hij gaf, dat het ook hem alleen er feitelijk maar om begonnen was om ons er uit te krijgen.

Want waar hij reeds dadelijk na de kerkeraadsvergadering waarop rapport werd uitgebracht van de Classis, wist(?) dat dit een "valsch rapport" was, daar heeft hij nooit, met een enkel woord zelfs, daar iets van gezegd tegen de broeders die hij daarvan beschuldigde. Bijna vier weken is hij zoo voortgelopen. Hij heeft nooit met ouderling Hirdes of met mij over die beschuldiging, of over dat rapport van de Classis, gesproken in al dien tijd.

Maar wat hij wel gedaan heeft is dit: hij ging naar verschillende leeraars van de Classis om bij hen inlichtingen in te winnen en raad te vragen. En het resultaat was, dat hij met zijn beschuldiging op den kerkeraad kwam.

Maar daar liep de zaak nog niet zoo vlot, al is het ook waar, gelijk wij reeds eerder hebben aangestipt, dat er heel wat voorbereidend werk was gedaan, hetgeen ook nu weer duidelijk bleek uit het feit dat er verschillende leden in den kerkeraad waren die van deze zaak, of van deze beschuldiging, afwisten. Er was tenminste een gedeelte van den kerkeraad die met de zaak op de hoogte was. Maar ouderling Hirdes en mijn persoon wisten nog niet wat de beschuldiging eigenlijk inhield, of in wat opzicht wij een "valsche rapport" van de Classis hadden gegeven. Ook waren er nog andere leden die ons gezegd hebben, dat zij niets van de zaak afwisten totdat die op den kerkeraad besproken werd.

De beschuldiging, zooals wij reeds hebben opgemerkt, was als volgt: dat de afgevaardigden van den kerkeraad een "valsche rapport" hadden gegeven van de Classis.

En bij nadere toelichting, daar de kerkeraad om bewijs vroeg, bleek het, dat de zaak eigenlijk dit was: de afgevaardigden, n.l., ouderling Hirdes en mijn persoon, hadden gerapporteerd, dat hun protest door de Classis (i.e., Classis Zeeland) van de hand was gewezen op de volgende gronden:

"1) Tijd om dit rapport te behandelen ontbreekt de Classis.

"2) Dit protest had eerder ingediend moeten en kunnen geworden zijn."

Wij rapporteerden dus, dat wij over de zaak als zoodanig, of m. a. w., dat wij over den inhoud van ons protest niet konden spreken.

En nu beweerde broeder Boersma, dat dit rapport valsche was, want Ds. Fortuin had hem de verzekering gegeven, dat wij *wel* over de zaak en over den inhoud van ons protest mochten spreken, dat Ds. Jonker daartoe *zelfs verzocht* werd, of tenminste dat hem *daartoe de gelegenheid was gegeven*.

Wij wezen er ook nu weer op, gelijk dat ook door ons gedaan was toen het oorspronkelijke rapport was geleverd, dat de Classis ons onmogelijk kon toelaten om op den inhoud van ons protest in te gaan, daar toch de Classis ons protest voor onontvankelijk had verklaard.

Wij hadden zelfs een copie van dat besluit, (zie boven de gronden tusschen aanhalingsteekens) dat wij van den Scriba der Classis ontvangen hadden, aan den kerkeraad voorgelezen toen er rapport geleverd werd van de Classis. En ook nu, daar wij er van beschuldigd werden, dat wij een "valsche rapport" hadden gegeven van de Classis, vestigden wij de aandacht van den kerkeraad weer op het letterlijk afschrift van het besluit der Classis, dat ons door den Scriba, Ds. Essenburg, ter hand was gesteld.

Maar 't was alles tevergeefs. Zelfs dat besluit der Classis, letterlijk door den Scriba overgeschreven, was nog niet voldoende om den kerkeraad er van te overtuigen, dat de beschuldiging van broeder Boersema geen waarheid bevatte.

Het scheen wel, alsof men ons niet wilde gelooven, zelfs niet toen wij kwamen met het afschrift van het besluit der Classis, dat de Scriba ons ter hand had gesteld.

De kerkeraad oordeelde dan ook dat men Ds. Fortuin

hierover moest spreken, want die zou hetgeen hij gezegd had toch zoo maar niet uit de lucht hebben gegrepen. Een commissie van vijf werd vervolgens door den kerkeraad benoemd om met Ds. Fortuin te spreken, opdat men te weten mocht komen hoe de vork in de steel zat. En in die commissie waren de twee broeders, die beschuldigd waren, de beschuldiger en nog twee andere leden van den kerkeraad.

Omdat men ons woord niet langer wilde aannemen, oordeelden wij, die beschuldigd werden van een "valsche rapport" te hebben uitgebracht, dat het eerst noodig was, dat wij als commissie van den Stated Clerk van Classis Zeeland een afschrift kregen van het besluit der Classis dat betrekking had op ons rapport. Wij gingen dus eerst als commissie naar Ds. Van der Werp, die ons een letterlijk afschrift van dat besluit ter hand stelde, luidende als volgt:

"Van Ds. Jonker en een ouderling van Rusk komt een protest tegen de besluiten Synode 1924 inzake de algemeene genade.

"De Classis gaat niet in op dit protest.

"1) Dit protest eerder had moeten ingediend worden.

"2) Dit protest te laat ontvangen is voor behandeling door de Classis."

Van Allendale reisde de commissie nu naar Borculo om met Ds. Fortuin over deze zaak te spreken. En dat wij daar aankwamen vatte broeder Boersema dadelijk het woord op over de zaak, waarom wij bij Ds. Fortuin waren gekomen; hetwelk blijkbaar opzettelijk door hem zoo gedaan werd opdat hij zodoende het gesprek zoo mocht leiden, dat hij zelf in 't recht gesteld werd en wij veroordeeld zouden worden.

Hij begon dan ook op de volgende manier: "Je weet nog wel domine, hoe ik u hier laatst in de store ontmoet heb, en hoe ik toen niet zoo best te spreken was tegenover u omdat onze afgevaardigden zoo slecht behandeld waren op de Classis; want, volgens hun rapport, werd aan hen geen gelegenheid gegeven om iets te zeggen. En u weet nog wel, hoe u toen gezegd hebt, dat zulks niet waar was, maar dat de afgevaardigden van Rusk, evenals alle andere afgevaardigden, de gelegenheid hadden om zich over alle voorkomende gevallen uit te spreken."

Maar hier viel ouderling Hirdes hem in de rede, door te zeggen, dat dit de zaak niet was waarover wij thans kwamen spreken. En verder vroeg Hirdes, dat diaken Martinie aan Ds. Fortuin wilde mededeelen de zaak waarvoor wij gekomen waren. Dit werd dan ook door Martinie gedaan. En in de voorstelling van de zaak door Martinie kwam het duidelijk uit, dat Boersema de zaak nu anders voorstelde dan op den kerkeraad. Op de kerkeraad had Boersema beweerd, dat Ds. Fortuin hem had gezegd, dat wij op den inhoud van ons protest mochten ingaan, dat wij daartoe zelfs verzocht waren, of tenminste dat ons daartoe de gelegenheid was gegeven.

En dit werd door de afgevaardigden ten sterkste ontkennt. Zij hebben daartoe geen gelegenheid gehad en konden daartoe ook geen gelegenheid hebben in het licht van het feit, dat de Classis dit protest voor onontvanke-

lijk verklaard had. Maar het werd niet door de afgevaardigden ontkent, dat ook zij, evenals alle andere afgevaardigden op de Classis recht van spreken hadden.

Zulks hebben ook wij Ds. Fortuin voorgehouden. En verder hebben wij gezegd, dat Boersema, in weerwil van dit alles, toch volhield dat Ds. Fortuin hem gezegd had, dat wij "verzocht werden, of gelegenheid hadden om op den inhoud van ons protest in te gaan."

Ds. Fortuin ontkende dan ook ten sterkste, dat hij zoo iets tegen Boersema had gezegd. Gelijk wij herhaaldelijk de kerkeraad er op hadden gewezen, dat Ds. Fortuin zoo iets niet zeggen kon, zoo ook heeft Ds. Fortuin zelf voor de commissie betuigd, dat hij zoo iets onmogelijk tegen Boersema had kunnen zeggen, daar de Classis toch besloten had om op dat protest niet in te gaan.

Boersema wilde dit echter eerst zoo maar niet aannemen. Maar na verdere bespreking werd het hem ten slotte toch duidelijk, dat Ds. Fortuin onmogelijk zoo iets gezegd kon hebben, en wilde hij dan verder ook wel aannemen en gelooven dat Ds. Fortuin dat niet gezegd had. Maar verder meende hij dan, dat ook het rapport van de afgevaardigden eenige aanleiding tot misverstand had gegeven in dezen.

Maar hoe er misverstand in 't spel kon komen in betrekking tot dit punt van ons rapport is ons nog steeds een raadsel gebleven. Want wij zijn in betrekking tot dit punt niet gekomen met onze subjectieve gevoelens, maar wij zijn gekomen met objectief bewijs, n.l., met een afschrift van het besluit der Classis dat ons door den Scriba, Ds. Essenburg, ter hand was gesteld.

De geheele zaak moest dan maar toegeschreven worden aan misverstand, dan zou de zaak ook het gemakkelijkst uit den weg geruimd kunnen worden. En ook wij hebben daarin bewilligd, temeer omdat dit een persoonlijke zaak was en wij het uiterste niet wilden vergen; en omdat wij meenden, dat hiermede de zaak ook van de baan zou zijn.

Maar dat de zaak hiermede nog niet afgedaan was, bleek vervolgens uit het feit, dat Boersema in weerwil van wat hij in het bijzijn van Ds. Fortuin bekend had, hij nu toch volhield, dat Ds. Fortuin het *wel* gezegd had. Hij beweerde dat hij het zelfs bewijzen kon, daar er nog een andere getuige bij geweest was, die ook had gehoord dat Ds. Fortuin gezegd had, dat wij over den inhoud van ons protest mochten spreken. Maar hij meende tevens ook, dat hij en zijn getuige het toch wel moesten opgeven voor Ds. Fortuin, daar deze toch stellig beweerde het niet gezegd te hebben. En ook anderen waren van hetzelfde gevoelen.

Daaruit blijkt dus wel, hoe groot het vertrouwen was, dat men in Ds. Fortuin stelde. En toch was Ds. Fortuin de man, die door Boersema geraadpleegd werd, en die later zelfs door den kerkeraad werd ingeroepen om de zaak in Rusk te beslechten en om voor Rusk de kastanjes uit het vuur te halen.

Wij hebben boven reeds aangestipt, dat de zaak hierdoor nog niet in 't reine was. En dat bleek verder ook uit het feit, dat Boersema nog niet genoeg was, om nu met

ons het Heilig Avondmaal te vieren. Die eene zaak was misschien wel uit de weg, maar er zat nog iets anders.

En op de vraag wat er verder dan nog was, werd in 't kort het volgende ten antwoord gegeven. Wij hadden bij de Synode geprotesteerd en dat maakte nu de verhouding geheel anders dan vroeger. Hadden wij maar niet geprotesteerd, dan hadden wij nog best samen kunnen werken; maar dat kon nu eenvoudig niet meer.

Men had er geen ooren naar, dat de weg van protest de eenige was, die wij in dezen hadden te bewandelen. Wij hebben dan ook uitdrukkelijk aangetoond, dat dit de weg is, die door de kerk zelf wordt voorgeschreven.

Door het recht van bezwaar en appèl en protest aan ieder lid toe te kennen, zegt de kerk daarmede, dat zij als kerk niet onfeilbaar is; en dat ieder lid dus geroepen is om langs wettigen weg te strijden voor recht en waarheid en voor de zuiverheid der leer.

De kerk zelf zegt dus, dat het recht van protest dient tot behoud van de kerk. Maar de kerkeraad van Rusk oordeelde daar anders over. Want die oordeelde, dat protesteeren hetzelfde is als een verwoesten van de kerk; en daarom meende de kerkeraad nu ook, dat alle samenwerking onmogelijk was geworden, om de eenvoudige reden, dat wij bij de Synode hadden geprotesteerd tegen de besluiten van de vorige Synode inzake de algemeene genade.

Daarom dan ook dat men nu nog geen Avondmaal kon vieren met ons. Als wij nu met elkander Avondmaal zouden vieren dan was het eerst noodig, dat alle kerkeradsliden de drie punten zouden onderteekenen. Dat was het standpunt dat de kerkeraad nu innam. De Synode toch had uitgesproken, zoo wist men, ook al wist men dit nog niet officieel, dat "elk ambtsdrager en elk lid zich heeft te conformeeren" aan de uitspraak der Synode inzake de algemeene genade.

En dat conformeeren moest dan hierin bestaan, naar het oordeel des kerkerads, dat alle leden van den kerkeraad die drie punten moesten onderteekenen. De kerkeraad meende zeer zeker, (gelijk wij daar reeds eerder op gewezen hebben) nu een schoone gelegenheid te hebben om ons voor de drie punten te plaatsen.

In het nieuwe notulenboek, dat pas in gebruik was genomen, was het onderteekeningensformulier nog niet gezet. Dat moest er nu in. Dan konden allen bij vernieuwing dat formulier in het nieuwe boek onderteekenen. En dan moesten de drie punten er ook maar bij in; want gelijk sommige kerkeradsliden beweerden, waren die drie punten nu toch ook aan onze Belijdenis toegevoegd.

De kerkeraad passeerde dan ook werkelijk zulk een besluit, niet alleen om het onderteekeningensformulier in het nieuwe notulenboek te onderteekenen, maar om ook de drie punten daarin te plaatsen en om die dan ook te onderteekenen.

De Scriba, Mr. Boersema, zeer zeker wetende welke besluiten door den kerkeraad zouden genomen worden, had dan ook vooruit reeds de noodige voorbereiding voor de onderteekening gemaakt. Hij had het onderteekte-

ningsformulier en de drie punten reeds zorgvuldig uitgeschreven.

De Scriba wist dus vooruit wel welke besluiten de kerkeraad zoude nemen. En niet alleen dat Boersema zulks wist, maar ook in de gemeente wist men reeds lang voordat de tijd van deze kerkeraadsvergadering aanbrak, hoe de zaak op de kerkeraad zou komen en hoe de kerkeraad in deze zaak zou handelen.

Dat zulk een handelwijze laag en onverdedigbaar is en in strijd met alle kerkrecht behoeven wij zeer zeker niet meer aan te toonen. Want dat is toch zoo klaar als de dag.

Dat besluit om de drie punten te onderteekenen moest dan ook noodwendig leiden tot het samenroepen van een dubbele kerkeraad, tenminste als men ons er *uit wilde krijgen*. En daar toch was het om begonnen.

Toen er dan ook drie leden van den kerkeraad waren die de drie punten niet konden onderteekenen, besloot de kerkeraad dadelijk om de hulp van een naburige kerkeraad in te roepen en werd Ds. Fortuin en zijn kerkeraad daartoe verzocht.

Maar daarover meer in een volgend artikel.

D. JONKER.

AAN MIJN VRIEND IN HET WESTEN

Grand Rapids, 1 October 1926.

Amice fraterque!

Eigenlijk had ik reeds een brief gereed liggen voor je toen de Standard Bearer de vorige keer rond kwam, maar hij had reeds zooveel in zijn tasch, dat de brief voor jou moest blijven liggen tot deze keer. Ik zal nu maar gedeelten van mijn brief, die ik toen gereed had, overschrijven, zoodat je gedeeltelijk wat oud nieuws krijgt te lezen. Dat moet je nu maar voor lief nemen voor ditmaal.

Allereerst zal ik je maar melden, dat alles door den zegen des Heeren over ons hier wel is. We hebben in den laatsten tijd hier veel regen gehad en naar ik verneem uit de bladen hier en ook uit je laatste brief, is het bij jullie ook erg weer geweest, stormen en regen en zwaar onweder. Heeft het ook nog schade gedaan aan de corn? Het is voor jullie wel een vreemde zomer geweest; eerst zulk een lange droogte en groote hitte en nu die stormen en zware regens. Het is maar goed, dat we met al die dingen mogen heengaan tot den troon der genade en als kinderen van onzen hemelschen Vader alle dingen in Zijn hand mogen bestellen door het geloof, wetende, dat ze allen medewerken ten goede dengenen, die God liefhebben, die Hij naar Zijn voornemen geroepen heeft.

Alles is hier weer in vollen gang ook op het terrein van kerk en school. Je weet wel, dat in de zomermaanden alles een beetje langs een slap lijntje gaat. Ieder, die kan, neemt een poos vacantie en verlaat eens voor enkele

weken zijn arbeidsveld. De scholen zijn gesloten en zelfs zijn er in de steden ook sommige kerken, die gesloten worden, terwijl anderen slechts één dienst per Zondag hebben. Natuurlijk je begrijpt wel, dat het zoover met ons nog niet is; ook nog niet in de Christelijke Gereformeerde kerken. Doch alles gaat toch een beetje slapjes. De catechisaties worden niet gehouden, de Zondagscholen zijn gesloten, de Theologische school heeft vacantie. En ook de predikanten gaan er eens een poosje tusschen uit. Er is dan ook niet veel nieuws te vertellen gedurende zulk een tijd, of men moest al schrijven over uitstapjes en allerlei ontspanningen. En daar heb ik niet veel trek aan en bovendien heb ik dezen zomer ook niet veel ervaring gehad op dat gebied. Ik ben in mijn zoogenaamde vacantie naar het Westen geweest en heb gereisd en gesproken op verschillende plaatsen. En daarvan heb ik je de vorige keer al iets verteld. Ook leverde de Synode van de Christelijke Gereformeerde kerken, die dit jaar in Chicago werd gehouden, niet veel belangrijks op. Ze is lang genoeg vergaderd geweest, doch ze heeft niet veel uitgevoerd, dat nu bijzonder de aandacht verdient. Men is er nogal tamelijk liberaal geweest met den synodalen doofpot, dunkt me. Het eenigste, dat nog een beetje belangstelling wekte was de benoeming van B. K. K. tot professor in de Theologie. Misschien heeft ze dat wel gedaan om toch ook iets te doen, dat opspraak verwekken zou.

Nu ik toch zoo op die benoeming van B. K. K. ben gekomen, moet ik je ook maar even alles vertellen, wat ik dienaangaande weet. Het zal wel oud nieuws voor je wezen, doch misschien dat ik er nog wat nieuw licht over kan doen opgaan. Misschien, dat men het den Vaandeldrager wel weer kwalijk nemen zal, dat hij zulke briefjes overal laat lezen, maar daar is hij Vaandeldrager voor. En men moest toch ook nog dankbaar zijn, dat hij de dingen nog durft te zeggen zooals ze zijn. Zoolang hij slechts de waarheid spreekt heeft men niets op hem aan te merken en dat heeft hij tot nu toe altijd nog gedaan, amice, zooals je wel weet. Welnu, over die benoeming van B. K. K. dan. Je weet, dat ze er in Classis West herrie over gehad hebben en dat die de zaak naar het Curatorium had verwezen. Nou, je begrijpt, dat men daar ook met het zaakje ingenomen was! Wat zou men er aan doen? De Synode had hem immers benoemd en het Curatorium is ten slotte ook slechts een Commissie van de Synode. Hoe zou een Commissie toch ongedaan maken, wat een Synode had besloten? Je gevoelt, dat ging niet aan. Had K. nu nog over die Janssen-zaak geschreven en de vier professoren zoo vreemd geteekend, nadat hij door de Synode benoemd was geworden, men zou nog een vinger op hem hebben kunnen leggen, doch dat was ook niet het geval. Neen, hij had alles reeds geschreven en toen benoemde men hem. Ook ging het toch niet aan van al die wijze mannen, die ter Synode waren te denken, dat ze met de dingen niet op de hoogte waren en dat ze niet wisten wat Kuiper had geschreven. Dat ware een belediging. Neen, ze hebben hem welbewust benoemd, wetende wat hij had geschreven. En daarom had ik ver-

wacht, dat Kuiper wel zou zeggen tegen het Curatorium: "Broeders, wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven en jullie houden de handen van mij af!" Doch dat deed hij niet. Hij had door ervaring ook wel een beetje geleerd. Hij liet zich tot op een zekere hoogte door het Curatorium behandelen en stelde een soort schuldbelijdenis op, die door het Curatorium is aangenomen, en tot nut van 't algemeen ook in "De Wachter" heeft gestaan. Misschien heb je haar wel gelezen, maar ik laat haar hier toch nog even volgen:

"Wat aangaat het bezwaar ten opzichte van mijne Schriftbeschouwing verklaar ik bij dezen dat ik van heeler harte niet alleen als Christen maar ook als theoloog de Heilige Schrift aanvaard als het Woord Gods op grond van het zelfgetuigenis der Schrift in verband met het getuigenis des Heiligen Geestes.

"Wat aangaat het bezwaar inzake de apologetische methode verklaar ik het volgende: In mijne brochure vatte ik de apologetische methode op als de methode om den tegenstander op zijn eigen terrein te ontmoeten, 't welk uit den aard der zaak de strikt mogelijke neutraliteit van standpunt eischt. Maar ik stem gereedelijk toe dat de verdediging der Christelijke waarheid om ze te vindiceeren voor het geloovig bewustzijn eischt dat het standpunt des geloofs duidelijk uitkome. En in mijn onderwijs zal ik me houden aan de methode waarop nadruk werd gelegd door de Synode van 1922.

"Wat aangaat het bezwaar inzake de Wonderen en den Pentateuch verklaar ik dat ik in volle overeenstemming ben met de leerstellige conclusies der Synode van 1922. Wanneer ik dit zeg sluit dit vanzelf in dat ik niet meer de beschouwingen deel in mijne brochure voorzover deze in tegenspraak zijn met bovengenoemde conclusies.

"Eindelijk inzake de persoonlijke elementen in mijne brochure verklaar ik dat ik in de hitte van den strijd dingen gezegd heb welke ongezegd behoorden gebleven te zijn. Ik heb spijt den teugel gevierd te hebben aan eenig gevoel van bitterheid dat me moge bewogen hebben, en ik vraag vergeving aan alle betrokken personen en aan de kerk in haar geheel voor een onbroederlijke of onchristelijken geest in mijn manier van polemiseren."

Ik wil niet veel zeggen van deze verklaring, die gedeeltelijk ook een belijdenis moet heeten. Ik heb het niet zoozeer gehad over Kuiper als wel over het feit, dat de kerken hem hadden benoemd. En dat feit is door deze verklaring niet weg te redeneeren. Kuiper werd benoemd door heel de Synode der kerken niet na maar vóór hij deze verklaring schreef en concessies maakte. En dit is en blijft voor mij een teeken van achteruitgang der kerken. Overigens schat ik bovengenoemde verklaring niet hoog. Allereerst niet, omdat ze enkele dagen te laat gemaakt werd. De verklaring zou natuurlijk meer waarde gehad hebben, indien ze zonder eenigen drang der omstandigheden ware aangeboden geweest door Kuiper, d. w. z., voordat hij ook maar in het minst er iets van wist, dat een mogelijke benoeming hem wachtte. Als iemand op mijn kerkeraad zulk een belijdenis aflegde, zou

ik hem zeker vragen, wanneer die spijt voor het eerst in zijn ziel was opgekomen. En ook wat den inhoud betreft geef ik niet veel om de verklaring. De verklaarder houdt nog staande, dat men in de apologetische methode tegenover een vijand een neutraal standpunt moet innemen, zijn geloof op zij moet zetten en op het standpunt der zoogenaamde neutrale, maar in werkelijkheid ongeloovige wetenschap moet gaan staan. Dat is nog precies het standpunt van Dr. Janssen. Wat er in betrekking tot de Schrift te vindiceeren zou zijn voor het geloovig bewustzijn is mij niet duidelijk. Strikte neutraliteit tegenover de Heilige Schrift is ongeloof. Het wil zeggen: wij laten nu eerst in het midden of de H. Schrift Gods Woord is, ja dan neen. En we zullen dat nu eens wetenschappelijk bewijzen. En dat standpunt kan geen geloovig theoloog ooit innemen, ook niet tegenover den vijand.

Doch hierover basta! Kuiper zit op zijn stoel en de kerk zal zijn verklaring wel voor lief nemen. De Synode is toch immers oppermachtig. Ze doet al wat haar behaagt. En wat weet de schare, die de wet niet kent ook van apologetische methoden? Nietwaar, amice, we zijn maar blij, dat we er onder Gods Voorzienigheid uit zijn.

Ook onze school is weer begonnen. We hebben thans school op Dinsdag, Donderdag en Vrijdag. Er zijn vier nieuwe studenten bijgekomen en we hebben thans twee klassen. Er wordt onderwijs gegeven in de volgende vakken: Dogmatiek, Verklaring van het Oude Testament, Verklaring van het Nieuwe Testament, Kerkgeschiedenis, Hebreeuwsche en Grieksche Talen, Isagogiek en Hermeneutiek (deze woorden moet je maar in het Woordenboek opzoeken, amice, en anders laat je ze maar voor de geleerden), Nederlandsche en Engelsche Talen, Philosophie en Algemeene Geschiedenis, Geschiedenis van de Oude Bedeeling en Nieuw-Testamentische Geschiedenis. Ook hebben we Krans, waar de studenten ieder op zijn beurt een opstel en een preek leveren.

Nu schiet me iets te binnen, dat ik toch even moet zeggen. Je weet wel, amice, dat onze studenten reeds uitgaan te preeken. Over het algemeen hebben ze goede voldoening gegeven, zooals je ook wel weet. Nu heeft booze tong hier en daar verteld, dat die jongens preeken kregen van ons en daarmede stad en land rondreisden. Als je ooit iemand tegen komt, amice, die je dat vertelt, dan zeg hem maar gerust, dat hij liegt hoor! De studenten maken hun eigen preeken. Ze hebben het vorige jaar hard gewerkt en ik wil niet, dat men ze belastert.

Nu nog iets en dan eindig ik weer. Iemand schreef me, dat hij gehoord had, dat de Standard Bearer zeven honderd dollars tekort was. Misschien heb je het ook wel gehoord. Niets van aan, amice! Uit al deze dingen kan je leeren, dat je je niet al te veel aan praatjes moet storen. Je weet wel, er zijn altijd mensen, die klokjes hooren luiden, maar die niet weten waar de klepel hangt.

Nu eindig ik eerst weer. Gode bevolen en mijn harte-lijke groeten aan de broeders en zusters bij jullie.

Houdt goeden moed. De Heere zorgt voor Zijn zaak.

Je vriend en broeder in den Heere,

H. HOEKSEMA.

INGEZONDEN

Geachte Redacteur!

Vergun mij de plaatsruimte voor dit schrijven in uw geëerd blad. Bij voorbaat mijn dank.

Zooals wij in ons laatste artikel er op wezen, zijn theorieën, hypothesen en intellectueele vindingen geen principes of beginselen. Indien ze toch dien eernaam ontvingen, is het omdat men geen verschil weet aan te toonen tusschen een beginsel en een niet-beginsel. Wij mogen niet zoo licht denken over dit misverstand, want de gevolgen zijn alles behalve wenschelijk. Stel eens voor, dat niet-beginselen als beginselen worden beschouwd, dan zou men werkelijk een vervolging hebben van hen die principieel recht staan. Zoo althans is het geweest in het verleden, bijv. in de Middeleeuwen. De Roomsche kerk hield als een onwrikbaar feit, dat de aarde niet draaide, met het gevolg dat zij, die als een wetenschappelijke waarheid hielden, dat de aarde wel draaide, met schavot en brandstapel en kerker bedreigd werden. Heden zou niemand zoo dwaas wezen om dit wetenschappelijk feit te loochenen. Nu houdt de Kerk het zelf voor een wetenschappelijke waarheid. Om nog een ander voorbeeld te noemen. Artikel 36 van onze Geloofsbelijdenis werd voor jaren in de Gereformeerde Kerk in Nederland, en nu nog bij ons, als een fundamenteel beginsel gehandhaafd. Men beschouwde het heel verstandig, dat de Staat het zwaard opnam voor de Kerk, en het kwam ook geheel met het gevoelen der Kerkvaders overeen.

Was dat niet mooi en strelend, dat de Kerk gehandhaafd werd met schavot en brandstapel? Zulks toch was het geval. Wat deden de Kerkvaders van 1618 en '19 met degenen, die niet dezelfde leer leerden als die der Kerk? Men bracht de lui naar schavot en brandstapel. De geschiedenis staft dan ook het geheele optreden der Kerk in het vergripen van dit beginsel. Dank aan God, de Gereformeerde Kerk heeft leeren inzien, de onhoudbaarheid van zulk een beginsel, en heeft nog slechts enkele jaren geleden de pen door dit artikel gehaald. De Kerk heeft dus erkend, dat wat vroeger voor een beginsel werd gehouden, nooit dien eernaam had mogen dragen. Zij heeft leeren inzien de onrechtvaardigheid van het handhaven er van. Zoo zijn er ook nu nog dingen, welke dien eernaam — beginsel — niet behoorden te dragen. Wij bedoelen, om u maar iets te noemen, *Theologia regina est scientiæ*, i. e., de Theologie is de Koningin der wetenschappen. Doch hierover later. Wij zullen — voordat wij verder kunnen — eerst een definitie moeten geven van een beginsel.

Zooals wij zagen was het vasthouden aan het — zogenoemd — beginsel in Artikel 36 voornoemd, niet meer mogelijk. Het was op zijn meest een hypothese, want een beginsel blijft altijd zijn identiteit behouden. *Veritas aeterna est*, i. e., waarheid is eeuwig. Aan de waarheid van dit feit twijfelt immers niemand. En dit is zoo, omdat de waarheid haar oorsprong vindt in God, want: "Ik ben de Waarheid." God is onveranderlijk, dus is ook de waarheid onveranderlijk. Wat op het heden waar is, is

waar geweest vanaf de grondlegging der wereld. Een beginsel kan nooit, zelfs geen enkele seconde, geen beginsel zijn. Zoo gauw als een beginsel — zei het dan ook om praktische redenen — zijn identiteit verliest, verliest het ook de waardigheid van dien naam, en dat voor altijd. Als een beginsel die naam nooit waardig is geweest, dan zijn degenen die het met dien naam vereerd hebben, bewust of onbewust, handlangers geweest van de leugen. Het ligt in den aard der zaak, dat een ding nooit twee niet overeenkomende dingen tegelijk kan zijn. Het bestaat nu eenmaal niet, dat wij dag en nacht beide op hetzelfde moment hebben. Zoo ook een beginsel, het is onveranderlijk. Dit sluit echter niet uit, dat de formulatie van een beginsel dezelfde blijft. De wording van een beginsel kan gewijzigd worden, alnaar er meer licht komt in de waarheid er van. Dit alles doet aan — the essence — het wezen van een beginsel niets af. Een ding staat vast, dat een beginsel onveranderlijk moet zijn in zijn wezen. Doch er is meer. Het feit, dat een begrip onveranderlijk is, maakt het op zichzelf nog geen beginsel. Evenals het feit, dat alle menschen sterfelijk zijn — hetwelk op zichzelf een onveranderlijk begrip is — doch juist daardoor wordt het nog geen beginsel. Mr. Anne Anema in "Onze Tijd en onze Roeping" defineert een beginsel. Op pagina 45 zegt hij: "Principes of beginselen zijn richtsnoeren van menschelijk handelen. Wij trachten zoo nauwkeurig mogelijk den wil Gods of, nog juist, de ordinantiën Gods te formuleeren, zooals ons die in natuur en Schriftuur zijn geopenbaard." Volgens deze definitie hebben wij dus niet alleen te doen met de objectieve waarheden in Gods openbaring, doch meestal met de formuleering dier waarheden zelf. Beginselen kunnen wij maar niet eventjes gauw, geformuleerd en al, in Gods openbaring vinden. Ze zijn geformuleerd door menschen, en deze formuleering geschiedt maar niet in een dag of wat. Het kan jaren van strijd en moeite kosten eer beginselen ten volle verstaan en begrepen worden, en dan eerst is de formulatie mogelijk. Daar komt nog bij, dat de formuleering van een beginsel maar niet is een grijpen in een boek naar zekere begrippen die mooi blijken. Neen, daar hebben wij de natuurlijke zoowel als de Schriftuurlijke openbaring Gods voor noodig. Daar vinden wij de materie voor de formuleering der beginselen. Dit komt, omdat Gods openbaring de fontein is voor alle waarheid. Wij hebben hier dus niet te doen met bloot menselijke fantasie. Stel, dat zulks het geval was, dan kon een beginsel geen beginsel zijn. God heeft alle beginselen in Zijn openbaring gelegd, opdat wij met het licht van Hem ontvangen ze zouden formuleeren. Mr. Anema noemt beginselen dan ook richtsnoeren van menschelijk handelen. Het zijn de leidraden, onveranderlijke wetten Gods, die aangegeven zijn in objectieven zin. Het is dus in geen zin iets autonoom. Wij moeten deze richtsnoeren voor ons leven, uit Gods rijke openbaring putten. Zelfs moeten wij van uit deze richtsnoeren leven, omdat zij niets minder zijn dan Gods ordinantiën. (Slot volgt.)

A. C. BOERKOEL.